

Rucksack KiTa
Alltagsintegrierte Sprach- und Familienbildung

Rucksack obdanište / vrtić

Gradivo za roditelje

Obradili: AK IKEEP u sklopu RAA/NRW i grad Recklinghausen pod pokroviteljstvom Ministarstva generacija, obitelji, žena i integracije u NRW s potporom Freudenberg zaklade, Weinheim.

Na temelju programa Rucksack I od Stichting de Meeuw, Rotterdam.

Tipografski podaci

Program Rucksack KiTa: Gradivo za roditelje

Izdavač: RAA (Regionale Arbeitsstellen zur Förderung von Kindern und Jugendlichen aus Zuwandererfamilien)
(Regionalna radna mesta za potporu dece i omladine iz doseljeničkih porodica)

Adresa: Bezirksregierung Arnsberg, Dezernat 37
Landesweite Koordinierungsstelle Kommunale
Integrationszentren (LaKI)
44139 Dortmund
Tel.: 02931 82 5215
Email: laki@bra.nrw.de
www.kommunale-integrationszentren-nrw.de

Illustracije: Hans van den Bergh

Uredila: Monika Frei-Hermann

Redakcija: Livia Daveri
E-Mail: daveri.hauptstelle@raa.de

Godina izdavanja: 2007

Nadopuna teme „Medijsko obrazovanje“: 2013

Sadržaj

Predgovor	4
Uvod za roditelje: Informacije o programu „Rucksack“	6
Aktivnosti	9
• govorne slike	9
• čitanje	10
• igre	11
Teme kroz celu godinu:	13
• doživljavanje prirode	14
• proslave praznika	16
Osnovne teme:	18
• Telo / Tijelo	19
• Odeća / Odjeća	31
• Obdanište / Vrtić	43
• Grupa	54
• Igra napolju / vani	65
• Kretanje	74
• Kod kuće	86
• Jelo i piće	97
• Porodica / Obitelj	106
• Napolju / Vani, na putu	117
• Životinje	127
• Medijski odgoj	138

Predgovor

Dragi roditelji,

nudimo Vam novu verziju programa „Rucksack KiTa“ (KiTa-obdanište) na raspolaganje.

1999. godine je IKEEP- Interkulturelle Erziehung im Elementar- und Primarbereich (Interkulturni odgoj na elementarnom i primarnom području) u sklopu RAA u NRW adaptirao, preveo i obradio nizozemski program „Rucksack“ za uporabu u Nemačkoj. Interkulturna i interaktivna osnova izvedena je, obrađena i izdana prema nemačkim uvetima. Od 1999. godine se program „Rucksack“ prvobitno obradio u gradovima gde je RAA, a potom ubrzo u NRW zajednicama bez RAA, te u mnogim drugim pokrajinama – godinu za godinom sa rastućom tendencijom. U međuvremenu se pokazalo da je program „Rucksack“ odlično ostvariv u širokom smislu.

Nakon sedam godina rada sa prvom verzijom „Rucksack I“ došlo je vreme ponovne obrade materijala. Zahvaljujući podršci Ministarstva generacija, obitelji, žena i integracije, kao i podršci Freudenberg zaklade iz Weinheima, možemo Vam predstaviti novu verziju „Rucksack obdanište“.

„Rucksack obdanište“ podoban je deci već od njihove četvrte godine. Vi, roditelji bit ćete uvedeni u aktivnosti koje se provlače kroz kompletni program na principu pozitivnog odnosa između roditelja i dece te pomažu u dobrom dečjem razvoju. U listovima za uporabu (koji će Vam svake sedmice biti predstavljeni i isporučeni) ove se aktivnosti pojavljuju samo kao natuknice. Ako ste nesigurni u vezi njihova značenja, možete u rubrici „Aktivnosti“ pročitati zbog čega se one preporučaju za dobar razvoj dece.

Obrađivat će se teme koje su odgovarajuće dobu i svakodnevnici dece. Biti će izglasane od roditeljskih pratioca i obdaništa. Prepoznavanje tema koje Vi sa njima kod kuće obrađujete, pomoći će deci u njihovom dvojezičnom razvoju. RAA obdaništima na raspolaganje nudi materijale koji su podobni paralelizaciji programa „Rucksack obdanište“ na nemačkom kao drugim jezikom. Na taj način se Vaša deca mogu dobro razvijati na materinjem, kao i na nemačkom jeziku.

Mi smo područja “Doživljavanje prirode” i “Proslave praznika” preuzeli u roditeljsko gradivo kao teme za celu godinu. Obdaništa sprovode projekte koji nude vreme i prostor za rad sa decom u njihovom razvoju. Deca se uče kroz duži vremenski period zabaviti temama koje ih interesuju i uvek ponovo uhvatiti konac i vezati ga dalje. Vi, roditelji, možete podržavati konflikte Vaše dece sa aktualnom temom. Pedagoge smo, također, naveli na paralelizaciju ovih dvaju tema sa svojim aktivnostima.

Za Vas, roditelje je pristup televizijskom konzumu Vašeg deteta svakodnevna tema te smo stoga u program uveli upute.

RAA (Radna mesta za potporu dece i omladine iz doseljeničkih porodica) želi Vam mnogo zabave u radu s Vašom decom i nadamo se da će Vam ovo roditeljsko gradivo u tome pomoći. Bili bismo zahvalni na ispravkama i dodatnim predlozima iz prakse.

Zahvaljujemo svima koji su sudelovali u stvaranju roditeljskog gradiva “Rucksack obdanište”: San Altuntas, RAA Mönchengladbach, Rima Chati, RAA Essen, Livia Daveri, glavni ured RAA/NRW, Nurhan Dogruer-Rütten, RAA Bochum, Leyla Güleriyüz, Ured za zaštitu dece i mladih (Jugendamt) Recklinghausen, Renate Henscheid, RAA Gelsenkirchen, Irene Kastenholz, RAA Oberhausen, Monika Kostewitz, RAA Hagen, Claudia Mai, RAA Herne, Maria Trepper, RAA Unna, Nadire Yilmazer, RAA Bielefeld, Diler Senol-Kocaman, RAA Hamm.

Dr. Monika Springer-Geldmacher, Glavni ured RAA/NRW.

Osim toga, zahvaljujemo se Landesanstalt für Medien NRW (LfM) (Zemaljskom zavodu za medije NRW (LfM)) za nadopunu teme „Medijsko obrazovanje“ 2012. godine.

Uvod za roditelje:

Informacije o programu Rucksack

Razvoj Vašeg deteta se u obdaništu nastavlja. Kod kuće se Vaše dete također razvija. Ono uči svakim danom više. Vi možete doprineti zdravom razvoju Vašeg deteta. Program „Rucksack“ želi Vas u tome podržati.

Što možete učiniti:

- Razgovarajte sa pedagogima o Vašem detetu i o njegovim doživljajima u obdaništu.
- Razgovarajte sa svojim detetom o njegovim iskustvima.
- Pokušajte pevati pesmice iz ovog programa sa svojim detetom.
- Pustite svoje dete da se samo presvlači; to će morati i u obdaništu činiti samostalno.

Ovaj program daje posebnu pažnju jeziku. Zadaci će se postavljati sa ciljem podržavanja jezičnog razvoja Vašeg deteta. Ako Vaše dete napreduje u razvoju jezika, može se bolje izraziti. Verovatno Vam se često savetovalo da pričate nemački sa svojim detetom. Ovaj program želi Vas ohrabriti da sa svojim detetom razgovarate na onom jeziku koji najbolje govorite. Na jeziku na kojem se osećate

najsigurnije ćete najbolje moći izgraditi dobar odnos sa svojim detetom. Nećete morati tražiti reči u toku razgovora. Na jeziku na kojem ste najjači, najbolje možete podeliti Vaše osećaje sa svojim detetom. Jedan dobar odnos sa roditeljima na dobro svladanom jeziku će pomoći Vašem detetu u njegovom razvoju. Vaša osobna sigurnost u jeziku će se kroz to također poboljšati.

Promatrajte svoje dete u igri i druženju sa drugom decom. Reagirajte na njegova pitanja i izjave. Imajte vreme za razgovor sa svojim detetom o njegovim interesima u određenim stvarima.

Promatranje Vašeg deteta pomoći će Vam da primetite njegove potrebe, da se bolje prema tim potrebama

Zadaci koji se redovno postavljaju su:

- Čitajte svom detetu knjigu.
- Razgovarajte sa svojim detetom o obdaništu.
- Crtajte sa svojim detetom.
- Igrajte se sa svojim detetom društvene igre, npr. „Memory“ ili „Čoveče, ne ljuti se!“

Od roditeljskih pratilaca možete dobiti informacije o ovim zadacima.

Zašto sudelujete u ovom programu?

Mnoga deca koja se dvojezično razvijaju imaju poteškoća sa jednim, ponekad i sa oba jezika.

Vi, roditelji, imate bitnu ulogu u razvoju jezika Vašeg deteta. Program RUCKSACK nudi Vam pomoćni materijal.

Kako raditi sa programom RUCKSACK?

Roditeljska pratilja objasniti će Vam program za vreme sastanaka svake sedmice. Svakog dana ćete sprovoditi aktivnosti sa svojim detetom, npr. čitanje knjige ili listova za vežbu.

Pre nego što počnete sa aktivnostima, potrebno je uzeti u obzir sledeće:

- Sednite mirno sa svojim detetom. Po mogućnosti pustite i drugu decu da se igraju s Vama.
- Promatrajte oseća li se Vaše dete dobro, ako ne, pokušajte ga potaknuti šalom, igrom ili nečim sličnim.
- Obavite što više aktivnosti, ali uvek u obliku igre, bez pritiska.

Trebate:

- listove sa uputama za roditelje,
- listove sa vežbama za decu,
- olovke, gumice, lepak / ljepilo, makaze / škare, drvene bojice, papir itd.

Primer sedmičnog rasporeda pokazat će Vam koliko vremena svakodnevno trebate provoditi sa svojim detetom u programu „Rucksack“.

Dan	Aktivnost	Vreme	Materijal
Pon	slikovnica	15 Min.	listovi za vežbu
Uto	knjiga	20 Min.	knjiga iz knjižnice
Sri	radni list	15 Min.	listovi za vežbu
Čet	govorna igra	20 Min.	listovi za vežbu
Pet	govorna igra	15 Min.	listovi za vežbu

Aktivnosti

Slikovnice

Slikovnice se mogu koristiti na različite načine. Može se:

- imenovati to što se nalazi na slici,
- razgovarati o slici,
- razgovarati o povezanosti pojedinih elemenata na slici (npr. Kiša i duga),
- postavljati pitanja u vezi slike (u početku jednostavna, kao npr.: "Vidiš li jedno dete?", potom teža, kao npr.: "Zašto je dete palo?"),
- imenovati stvari na slici i objasniti čemu one služe,
- brojati stvari,
- tražiti suprotnosti (npr. veliko - malo, čisto - prljavo),
- razgovarati o tome kako bi se situacija, koja je predstavljena na slici, mogla dalje razvijati,
- Tražiti spojeve između slike i iskustava Vašeg deteta (npr.: „Da li si i ti ikada pao sa biciklom?“)

Koristite ponekad reklamne prospekte ili novine i razgovarajte o tome.

Mnogo zabave u razgovoru!

Čitanje

Deca vole dobiti nešto za čitati. Ona često traže da dobiju istu knjigu ponovo (ponekad i pet puta zaredom). To je dobro. Ovim putem mogu mnogo naučiti: ne samo nove reči, već i doživljavanje i obradu situacija i događaja.

Čitanje:

- Čitajte na jeziku kojim najbolje vladate.
- Možete i svojim rečima prepričavati priče.
- Govorite jasno i mirnim tempom.
- Pustite svoje dete da reagira nakon čitanja.
- Pogledajte zajedno svaku sliku na svakoj stranici i razgovarajte o tome.
- Ne čitajte previše odjednom.
- Ako Vaše dete ne započne spontano razgovarati, možete mu postavljati pitanja:
 - O čemu se radi u ovoj priči?
 - Šta se desilo sa...?
 - Tko je njegov prijatelj? Itd.
- Na kraju pitajte svoje dete želi li još nešto reći ili pitati.
- Ako imate vlastiti način čitanja koji se Vašem detetu dopada, trebate ga prakticirati i dalje.
- Čitajte, po mogućnosti, svakodnevno.

Mnogo zabave pri čitanju!

Igre

Traži slično

Ova igra podobna je učenju poimanja jer Vaše dete ovde mora dobro promatrati i razmišljati.

- Započnite igru sa 6 slika. Moraju biti tri para sa po dve iste slike.
- Pustite svoje dete da traži slike koje su iste i polaže ih jednu pored druge u paru.
- Nakon što je Vaše dete savladalo ovu igru sa 6 slikovnih karata, možete je povisiti na 12 ili 24 slikovnih karata.

Memory

Memory je dobra igra za vežbanje pamćenja.

- Položite sve karte na stol sa slikom prema dole.
- Svaki igrač sme okrenuti po dve karte: ako su to dve iste, on ih sme zadržati i okrenuti još dve karte, sve dok ne okrene dve različite. Kada su okrenute karte različite, vraćaju se na stol sa slikom prema dole i sledeći igrač je na redu.
- Sledeći igrač takođe sme okrenuti dve karte.
- Pobednik je onaj koji na kraju igre ima najviše karata.

Kimova igra

I ovde se također uči dobro promatrati i pamtiti stvari.

Za ovu igru potrebno je nekoliko razliĉih predmeta. U sledećem primeru biti će korišćeni predmeti iz kuhinje: jedna kašika, rukavica za lonac, bonbon, šalica. Polegnite kuhinjsku krpu preko ovih predmeta tako da se ne mogu videti.

Neka Vaše dete zatvori oči. Izvadite jedan predmet ispod krpe i sakrijte ga.

Vaše dete sad može otvoriti oči. Otkrijte pokrivene predmete i pustite Vaše dete da Vam kaŹe koji predmet nedostaje.

Ova igra se može igrati sa razliĉitim predmetima:

- sa igraĉkama,
- sa predmetima iz svakodnevne upotrebe,
- itd.

MoŹete ponoviti igru tako da neke predmete izmenite ili dodate nove.

Igra papige – veŹba izgovora

U igri papige Vaše dete uči pomno slušati i taĉno izgovarati reĉi. Ta sposobnost je bitna i pomaŹe Vašem detetu u kasnijem uĉenju ĉitanja. Ova prethodniĉka govorniĉka spretnost naziva se fonološkom svešću, Źta znaĉi da dete upoznaje specifiĉni zvuk jezika. Ono uči pravilno izgovarati reĉi, znaĉi razlikovati samoglasnike, suglasnike i slogove, te pitanja i uskliĉne reĉenice. Pozornost u jeziku može se vrlo dobro potaknuti deĉjim pesmicama, govornim Źalama, jezikolomnim reĉima, rimom etc. Fonološka svest oĉituje se u sposobnosti rimovanja ili deljenja reĉi na slogove uz pljeskanje rukama.

VeŹbe izgovora trebaju se izvoditi kroz igru. U ovom će se programu igra papige izvoditi na razliĉite naĉine:

- slušanje i ponavljanje reĉi, samoglasnika i suglasnika,
- deljenje reĉi na slogove uz pljeskanje rukama,
- rimovanje,
- traŹenje suprotnosti.

Teme kroz celu godinu

Doživljavanje prirode

U prirodi deca stvaraju mnoga otkrića i doživljavaju iskustva koja stimuliraju njihova čula, istraživački duh i poimanje tela. Izmedju ostalog, mogu istraživati prirodnu okolinu (vrt, park, šuma, livada, reke i jezera), šta predstavlja obogaćujuće iskustvo za njih.

Ako deca već rano upoznaju i nauče ceniti prirodu, razvijaju pozitivan odnos prema svojoj okolini. Bitno je omogućiti im prostore za iskustva u kojima će prirodu kroz igru kreativno otkrivati.

Evo nekoliko saveta:

- Idite sa svojim detetom često u prirodu, npr. u park, obližnju šumu, na jezero ili reku.
- Svesno s njim promatrajte kako se priroda menja kroz godišnja doba (promene na drveću, cveću, grmlju, livadama itd.)
- Razmislite zajedno sa svojim detetom o tome koliko različitih vrsti drveća, grmlja, cveća i sl. ono već poznaje.

- Pokušajte poimati različite mirise u prirodi (npr. mirise cveća, biljki ili zemlje).
- Osluškujte sa svojim detetom zvukove u prirodi (npr. vetar, kiša, šum lišća, glasovi životinja).
- Istražite sa svojim detetom prirodne materijale (npr. koru drveća, zemlju, mahovinu, pesak, kamenje, travu, vodu, blato).
- Sakupljajte zajedno sa svojim detetom prirodne materijale (npr. kamenje, granje, listove, kestenje, pesak, koru, cveće).
- Istražite zajedno koje životinje žive u prirodi i razgovarajte o tome (insekti, ptice, puževi, zečevi, veverice i dr.).
- Promatrajte sa svojim detetom duže vreme kako iz semena nastaje i raste biljka. Razgovarajte s njim o tome kako treba negovati biljke i o tome šta svetlost i voda znače za biljke.
- Razgovarajte sa njim o značenju prirode i kako je možemo sačuvati. Objasnite svom detetu da se biljke ne otkidaju, grane ne lome i da se životinje ne muče ili ubijaju bez razloga.
- Naučite svoje dete da se otpaci ne bacaju u prirodi (u šumama, na livadama itd.).
- Razgovarajte s njim o opasnostima u prirodi (npr. otrovne biljke, divlje životinje).

Proslave praznika

Zajedničko slavlje ne stvara samo radost i zadovoljstvo, već i potiče osećaj zajedništva, te obostranog prihvatanja.

Pripreme i očekivanje proslava povezani su, posebno kod dece, sa velikom radošću.

Proslave su vrhunci godišnjih zbivanja. One su prigode u kojima se susreću rodbina, prijatelji i komšije, te zajedno obavljaju tradicije i rituali. Kod mnogih proslava su davanje i primanje poklona bitni sastavni delovi.

Da bi se integriralo što više proslava u rad KiTa programa, potrebna je saradnja sa roditeljima. Pritom je bitno da rituali i običaji stoje u prvom planu, a da produbljavaње religije bude prepušteno roditeljima.

Evo nekoliko poticaja:

- Razgovarajte sa svojim detetom o značenju praznika koji su Vama bitni i o tome kako ste ih Vi kao deca doživljavali. Uvedite svoje dete pripreme i izvedbu proslava.
- Razmenjujte sa drugim roditeljima i odgojiteljima programa mišljenja o tome kako se praznici mogu zajedno proslavljati u programu obdaništa. Uvedite svoju decu u ta razmišljanja. Vaše dete obogaćuje se kroz upoznavanje raznih praznika, rituala, običaja i tradicija.

- Konkretno aktivnosti koje se mogu zajedno planirati i izvesti u programu obdaništa:
 - zajedničko kuvanje i pečenje kolača,
 - izrada malih poklona i ukrašavanje prostora,
 - plesovi, pesme i pozorišni komadi,
 - priče, bajke i pesme.

Osnovne teme

Telo / Tijelo

Telo je nešto šta decu mnogo interesuje. Svatko poseduje telo i znatiželjan je saznati kako funkcioniše (funkcionira) i koje mogućnosti pruža.

Ova tema je podeljena na delove:

- Lice
- Kretanje
- Ruke i noge
- Unutarnji organi
- Čulni organi / Osjetila
- Bebe i starci
- Rast

Možete koristiti mnoge prilike za razgovor sa Vašim detetom o telu, npr. Postavljajte često pitanja pri tuširanju, presvlačenju, pred ogledalom ili kod igre sa lutkama.

Mnogo zabave s telom! / Mnogo zabave s tijelom!

1. SEDMICA: TELO / TIJELO

1. dan

Trebate:

- stranice 2 i 3 listova za vežbu
- olovke u boji
- ogledalo.

Vaše dete uči:

Pojedine delove lica.

Zadaci:

- neka Vaše dete nacрта mesečevo lice sa 2. stranice i izgovara pritom pesmicu.

PESMICA

Okrugao mesec,
okrugao mesec,
ima dva oka, usta i nos.

- Stanite zajedno pred ogledalo i imenujte sve delove lica.
- Neka Vaše dete nacрта svoje lice na 3. stranici.

Posebni zadaci:

- Pustite Vaše dete da se samostalno kupava ili tušira i pritom ga promatrajte: koliko se već dobro može samo oprati? Koji delovi tela ga posebno interesuju?
- Razgovarajte pri tuširanju i presvlačenju o raznim delovima tela, npr.:
 - „Otvori oči!“
 - „Zatvori oči!“
 - „Otvori jedno, a zatvori drugo oko!“
 - „Otvori oba oka, zatvori oba oka!!“

2. dan

Zadatak:

- Pogledajte zajedno sa svojim detetom neku knjigu i razgovarajte o tome (uzmite u obzir upute za čitanje)

Poseban zadatak:

- Tražite reči koje se rimuju sa sledećim rečima:
 - mesec / mjesec
 - usta
 - oko
 - nos

3. dan

Trebate:

- stranicu 4 listova za vežbu,
- klupko vune,
- makaze / škare.

Vaše dete uči:

pojmove „dugo“ i „kratko“.

Zadaci:

- Odsecite kraće i duže komade vune.
- Neka Vaše dete izradi jedno lice s dugom, a drugo s kratkom kosom na 4. stranici.

Poseban zadatak:

- Razgovarajte, npr. o tome tko u porodici ima dugu, a tko kratku kosu ili promatrajte tko u komšiluku ima duge, a tko kratke zavese, itd.

4. dan

Trebate:

- Lutku ili plišanu igračku.

Vaše dete uči:

pokazati i imenovati delove tela,

pojmove „veliko“ i „malo“

Zadaci:

- Neka Vaše dete pokaže i imenuje različite delove tela na lutki ili plišanjoj životinji.
- Neka Vaše dete razmisli o tome tko je u porodici najveći, a tko najmanji.

Posebni zadatak:

Trebate:

- komad zidne tapete,
- makaze / škare,
- običnu olovku,
- lepak / ljepilo – traku (selotejp).

Vaše dete uči:

poimati svoju i veličinu drugih.

- Lezite na komad zidne tapete i pustite svoje dete da nacrtava Vaš obris tela. Zatim Vi nacrtajte obris tela Vašeg deteta. Neka svatko iseče obris svog tela. Zalepite oba isečena obrisa na zid ili vrata. Neka Vaše dete pokaže i imenuje delove tela na obrisima.

5. dan

Zadaci:

- Pevajte pesmicu.
- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 5. stranici, npr.:
„Šta dečak crta?“
„Ima li zatvorene ili otvorene oči?“
„Šta lutki nedostaje?“ (prsti, vrat...)

PESMICA

Glava i kolena, prsti i ramena, prsti i ramena,
Glava i kolena, prsti i ramena, prsti i ramena,
Oči, uši i nos,
Glava i kolena, prsti i ramena, prsti i ramena.

Poseban zadatak:

- Razgovarajte o tome šta se sa sledećim delovima tela može učiniti:
 - oči
 - noge
 - ruke
 - nos
- Šta bi bilo kada ne bismo imali ove delove tela.

2. SEDMICA: TELO / TIJELO

1. dan

Trebate:

- 6. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

napamet naučiti malu pesmicu,
spajati tačke na jednom crtežu.

Zadaci:

- ponovite pesmicu o mesecu.
- Neka Vaše dete spoji tačke na 6.stranici.

PESMICA / PJESMICA

Okrugao mesec,
okrugao mesec,
ima dva oka, usta i nos.

Posebni zadaci:

- Promatrajte (posmatrajte) zajedno sa svojim detetom mesec i razgovarajte o noći i o zvezdama.
- Neka Vaše dete priča o slici sa 6. stranice: npr:
 - „Ima li dete velike oči?“
 - „Ima li dete mnogo kose?“

2. dan

Zadatak:

- Pogledajte zajedno sa svojim detetom neku knjigu i razgovarajte o tom (uzmite u obzir upute za čitanje)

Poseban zadatak:

- Igrajte se igre: „Moje ruke su nestale“.

PESMICA / PJESMICA -IGRA: „Moje ruke su nestale!“

Moje ruke su nestale, (ruke sakrijte iza leđa)
ja nemam više ruku,
vidi, evo opet mojih ruku
trallalalalalala

Moj nos je nestao, (pokrijte nos rukom)
ja nemam više nos,

vidi, evo opet moj nos
trallalala...

Moje oči, uši su nestale...

Moje dete je nestalo, (dete se sakrilo u stanu)
ja nemam više deteta,
vidi, evo opet mog deteta
trallalala...

3. dan

Trebate:

- 7. stranicu listova za vežbanje,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

različite nazive prstiju,
različite delove stopala

Zadaci:

- Neka Vaše dete imenuje prste na ruci: palac, kažiprst, srednji prst, prstenjak, mali prst. Zatim delove stopala: nožni prsti, peta, članak. Zajedno sa svojim detetom razmislite o tome postoji li pesmica o prstima.

- Nacrtajte na 7. stranici obris ruke i stopala Vašeg deteta i pustite ga da samo označi detalje. To isto učinite sa svojom rukom i stopalom.

Poseban zadatak:

- Igrajte se sa svojim detetom igru prstiju.

IGRA PRSTIJU

Ovaj ide u lov, (dodirnite palac)
ovaj nosi pušku, (dodirnite kažiprst)
ovaj jede krušku, (dodirnite srednji prst)
ovaj kaže: „Daj meni!“, (dodirnite prstenjak)

giligili-giligili ! (dodirnite mali prst uz smeh)

4. dan

Trebate:

- Čarobni štapić (kutljaču / zaimaču ili nešto slično)

Vaše dete uči:

Imenovati različite delove tela.

Zadatak:

- Sednite preko puta Vašem detetu. Počnite sa „čarobiranjem“. Uzmite čarobni štapić i izgovarajte „čarobne reči“, npr. „Hokus, pokus, fidibus- nestala je ruka/usta/prst, itd.“ (možete izmisliti vlastite „čarobne reči“). Pritom dodirnite „Čarobnim štapićem“ onaj dio detetovog tela koji treba nestati (npr. Ruka) Vaše dete sakrije ruku iza leđa ili pokrije nos rukama, itd. Druge čarolije mogu zvučati ovako: „Maši svojim nožnim prstima/ušima!“ ili: „Hodaj na prstima!“, „Sedni na ruke!“ itd. Nakon nekog vremena zamenite uloge; neka Vaše dete sada bude „Mađioničar“.

5. dan

Trebate:

- 8. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- sapun,
- peškir / ručnik.

Vaše dete uči:

Saslušati i ispuniti zadatak,
pojmove „toplo“ i „hladno“.

Zadaci:

- Operite ruke i pustite svoje dete da i ono opere ruke toplom i hladnom vodom. Neka Vaše dete ispriča koje razlike je osetilo.
- Razgovarajte o slici na 8. stranici, npr.:
 - „Šta vidiš na slici?“
 - „Šta dete radi?“

Poseban zadatak:

- Pustite svoje dete da u prodavnici potraži proizvode za održavanje telesne higijene, npr.: sapun, toaletni papir, pasta za zube, četkica za zube itd.

3. SEDMICA: TELO / TIJELO

1. dan

Trebate:

- 9. stranicu listova za vežbu,
- makaze/ škare
- lepak, ljepilo
- prljavo i čisto rublje,
- novine i reklamne prospekte.

Vaše dete uči:

pojmove „čisto“ i „prljavo“,
šta miriše dobro, a šta loše.

Zadaci:

- Neka Vaše dete pomiriše čisto i prljavo rublje.
- Spojite i zalepite na 9. stranici lutku od pojedinih delova.
- Neka Vaše dete napuni mašinu za pranje rublja prljavim rubljem i nakon pranja izvadi čisto rublje.

2. dan

Zadatak:

- Pogledajte zajedno sa svojim detetom jednu slikovnicu i razgovarajte o tome (uzmite u obzir upute za čitanje).

Poseban zadatak:

- Zamolite svoje dete da učini sledeće kako bi razvijalo ideje:
 - hodamo kao neki stari čovek,
 - pretvaramo se da smo debeli,
 - polegnemo se kao male bebe,
 - ubiremo jabuku sa visokog drveta,
 - učinimo se malima i polagano rastemo.

3. dan

Trebate:

- 10. stranicu listova za vežbu,
- makaze/ škare

- toaletni papir,
- sapun,
- peškir / ručnik.

Vaše dete uči:
razgovarati o svakodnevnim stvarima.

Zadaci:

- Neka Vaše dete priča o peškiru, npr.:
 - „Je li peškir tvrd ili mekan?“
 - „Za šta ga koristiš?“ (na isti način možete pričati i o toaletnom papiru ili makazama)
- Neka Vaše dete opere ruke sapunom. Promatrajte: koliko je u tome samostalan?
- Neka Vaše dete na 10. stranici prekriži sve šta ne pripada u red.

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete nabroji reči koje imaju veze sa kupaonicom (npr. držač za sapun, četkica za zube, peškir itd.)
- Pevajte pesmice iz domovine.

4. dan

Trebate:

- ručno ogledalo,
- pokrivač,
- umirujuću muziku.

Vaše dete uči:
Poimati svoje telo.

Zadatak:

- Stvorite umirujuću atmosferu tako da smanjite svetlo i pustite umirujuću, tihu glazbu (muziku) u pozadini.
Prostrite pokrivač na podu. Ležite zajedno sa svojim detetom na pokrivač. Postavljajte mu sledeća pitanja i dajte mu vreme da isproba, proveri, prenego šta odgovori:
 - „Možeš li, kada si sasvim miran, čuti kucanje svog srca?“ (Ako Vaše dete ima poteškoća odgovoriti na ovo pitanje, pustite ga da polegne uvo na Vaša prsa; tako može čuti vaše kucanje srca)
 - „Možeš li čuti kako moj stomak radi?“ (Pustite svoje dete da posluša Vaš stomak)

- „Možeš li čuti svoje disanje ako polagano i snažno dišeš?“
Uzmite potom ručno ogledalo i dajte svom detetu da ga drži pred nosom i ustima dok udiše i izdiše. Ogledalo će se zamagliti i Vaše dete će moći videti svoje disanje.

Posebni zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o tome da se zubi menjaju, da mlečni zubi ispadaju i da na njihovom mestu rastu trajni. Pričajte o pranju zubi.
- Razgovarajte o delovima tela koje ne možemo videti (npr. kosti, krv, mišići, žile).

5. dan

Trebate:

- 11. i 12. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Precizno ponavljanje reči,
pojmove „toplo“ i „hladno“.

Zadaci:

- Neka Vaše dete na 11. stranici oboji plavom bojom sve šta je hladno, a crvenom sve šta je toplo.
- Izgovarajte reči u slogovima zu pljeskanje rukama:
 - sa-pun, sa-pu-ni-ca,
 - sto-pa, sto-pa-lo,
 - ru-ka, ru-ka-vi-ca,
 - Nos, no-sni-ce,
 - itd.

Posebni zadaci:

- Razgovarajte o krugu, trokutu i četverokutu.
- Neka Vaše dete na 12. stranici listova za vežbu oboji sve četverokute žutom bojom.

Odeća / Odjeća

Nakon tela sledi tema „Odeća / Odjeća “. Telo je gotovo uvek pokriveno odećom. Naše telo treba odeću da bi se zaštitilo od vremenskih utecaja (npr. hladnoće)

Razlikuju se sledeća područja:

- donje i vanjsko rublje,
- svečana odeća,
- odeća za zimu i leto,
- odeća koja se nosi zbog verskih razloga,
- radna odeća.

U ovom programu se pojavljuju zadaci koji se mogu obaviti uz pomoć kovčega sa odećom za prerusavanje.

Praktično je sastaviti takav kovčeg. Za to trebate sledeće:

- pulovere različitih veličina,
- jednu suknju,
- haljinu,
- gaće,
- podkošulju,
- košulju,

- muške hlače,
- kravatu,
- pidžamu,
- spavaćicu itd.

Možete tome dodati i nakit:

- ogrlicu,
- kaiš / pojas,
- modni nakit,
- tašnu itd.

Najbolje je da kovčeg za vreme ove teme držite na mestu na kojem se Vaše dete s njime može dobro igrati. Prerušavanje detetu znači glumiti neku ulogu. Ono se pretvara da je princeza ili vatrogasac.

Deca mnogo uče kroz prerušavanje. Ona kroz to obrađuju mnoga iskustva.

Mnogo zabave s odećom! / Mnogo zabave s odjećom!

1. SEDMICA: ODEĆA / ODJEĆA

1. dan

Trebate:

- 14.stranicu listova za vežbu,
- komade odeće u različitim veličinama.

Vaše dete uči:

Nazive različitih delova odeće,
razliku u veličini.

Zadaci:

- Neka Vaše dete pred ogledalom isproba komade odeće različitih veličina.
- Neka Vaše dete plegne komade odeće u različitim veličinama, jedan na drugi, kako bi raspoznao razliku u veličini.
- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 14. stranici.

Posebni zadaci:

- Pustite svoje dete da u prodavnici odeće imenuje delove odeće koje vidi.
- Odvedite svoje dete u prodavnicu šešira, sportske odeće ili sl.

2. dan

Zadatak:

- Pročitajte zajedno jednu knjigu i razgovarajte o njoj. (Uzmite u obzir upute za čitanje).

Poseban zadatak:

- Neka se Vaše dete obuče svečano.Pritom koristite kovčeg s odećom za prerušavanje.

3. dan

Trebate:

- 15. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- letnju i zimsku odeću,

Vaše dete uči:

Razlike između letnje i zimske odeće,

crvenu i plavu boju,
pojmove „toplo“ i „hladno“.

Zadaci:

- Razgovarajte o razlikama između letnje i zimske odeće, npr.:
 - „Je li letnja odeća debela?“
 - „Kada oblačimo tanku odeću?“
 - Itd.
- Neka Vaše dete na 15. stranici oboji odeću: u crveno letnju, a u plavo zimsku.

Poseban zadatak:

- Izgovarajte redosled kod presvlačenja. To pomaže Vašem detetu da bi se bolje samostalno oblačilo i svlačilo

4. dan

Trebate:

- kovčeg za prerušavanje.

Vaše dete uči:
oblačiti se.

Zadatak:

- Recite svom detetu da se obuče kao da je napolju vrlo hladno ili vrlo toplo.
- Promatrajte svoje dete kod presvlačenja: koliko je samostalan u tome? Može li izabrati pravu odeću?

Poseban zadatak:

- Pokušajte zajedno sa svojim detetom tražiti reči koje se rimuju sa nazivima delova odeće, npr.: „haljina-malina“. Možete i izmišljati neke reči, npr: „košulja-mošulja“.
- Igrajte se sa svojim detetom igre rastavljanje reči na slogove.

IGRA RASTAVLJANJA REČI NA SLOGOVE

Napišite na karte što više reči različitih dužina iz aktualnog područja tema.

Neka Vaše dete izvuče jednu kartu i pročitajte mu reč koja stoji na karti.

Zajedno glasno ponavljajte reč razdvajajući je na slogove uz pljesak rukama.

Prošireno za stariju decu:

Započnite igru kao šta je gore opisano i pustite pritom svoje dete da samo izgovara reč u slogovima uz pljesak rukama.

Ako je tačno odredilo broj slogova, sme, za nagradu, napraviti toliko koraka napred, koliko slogova je imala reč. Pogreši li dete, mora stati i potom zajedno izgovarate reč u slogovima uz pljesak. Nakon toga je sledeći igrač na redu.

Koliko brzo Vaše dete dostigne zid preko puta?

Tko najbrže dolazi do cilja?

Ova igra može se igrati i sa više dece.

5. dan

Trebate:

- 16. stranica listova za vežbu,
- makaze / škare,
- odeća / odjeća.

Vaše dete uči:

najbrži redosled oblačenja,
ovaj redosled nabrojiti.

Zadaci:

- Polegnite odeću Vašeg deteta bez reda i zatražite od svog deteta da polegne odeću redom kojim se oblači.
- Popričajte sa svojim detetom o tome šta bi se dogodilo kada bi obuklo prvo cipele, pa tek onda čarape.
- Neka Vaše dete iseče slike na 16. stranici i postavi ih u tačan redosled po broju. Neka pritom ispriča šta se na slikama dešava.

Posebni zadaci:

- Zajedno sa svojim detetom pospremite ormar. Pritom koristite pojmove „veliko“, „malo“, „gore“ i „dolje“.
- Pripremite sa svojim detetom odeću za sledeći dan.

2. SEDMICA: ODEĆA / ODJEĆA

1. dan

Trebate:

- 17. i 18. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- šešir,
- džemper,
- hlače.

Vaše dete uči:

Pričati na osnovu jedne slike,
pojmove „na“ i „u“.

Zadaci:

- Neka Vaše dete obuče odeću:
 - džemper preko glave,
 - šešir na glavu,
 - nogu u nogavicu,
 - ruku u rukavicu.
- Neka Vaše dete priča o slici na 17. stranici.
- Neka dopuni sliku na 18. stranici.

Poseban zadatak:

- Igrajte igru: „Spremam svoj kofer“

IGRA: „Spremam svoj kofer“

igrač 1 kaže: „Spremam svoj kofer i uzimam hlače.“

igrač 2 kaže: „Spremam svoj kofer i uzimam hlače i džemper.“

igrač 1 kaže: „Spremam svoj kofer i uzimam hlače, džemper i radio.“

igrač 2 ... itd.

Ova igra može se igrati i sa više osoba.

2. dan

Trebate:

- jedan kofer ili putnu torbu.

Vaše dete uči:

razmisliti o tome šta mu je potrebno da bi negde drugde prenoćilo, spremi kofer.

Zadatak:

- Pročitajte zajedno sa svojim detetom jednu knjigu. (Pritom uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Spremite sa svojim detetom jedan kofer ili putnu torbu kao kada bi Vaše dete negde drugde prenoćilo.

3. dan

Trebate:

- 19. stranicu listova za vežbu,
- cipele sa različitim povezima.

Vaše dete uči:

Precizno poimanje,
vezati različite poveze na cipelama.

Zadaci:

- Imenujte različite delove cipela: npr. vrh, peta, džon itd.
- Razgovarajte o tome šta se dešava kad su na cipelama odvezane pertle.
- Neka Vaše dete na 19. stranici oboji: sve šta pripada detetu broj 1: u zelenu boju, sve šta pripada detetu broj 2: u crvenu, šta pripada detetu broj 3: u žutu, štapripada detetu broj 4: u plavu.

Poseban zadatak:

- Naučite svoje dete vezati pertle / žnirance.

4. dan

Trebate:

- Kovčeg sa odećom za prerusavanje.

Zadaci:

- Neka Vaše dete razmisli o tome, tko u Vašoj porodici danas nosi koju odeću.
- Neka Vaše dete isproba neku odeću iz kovčega za prerušavanje, npr.: neka se obuće kao sportaš, balerina itd.

5. dan

Trebate:

- 20. i 21. stranicu listova za vežbu,
- makaze / škare,
- komade tkanine i reklamni prospekt.

Vaše dete uči:

Izabрати i po meri iseći odeću.

Zadatak:

- Neka Vaše dete iz komada tkanine ili iz slika na reklamnom prospektu iseče odeću za decu na 20. stranici listova za vežbu.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete na 20. stranici oboji: krugove u žutu, četverokute u crvenu, a trokute u zelenu boju.

3. SEDMICA: ODEĆA / ODJEĆA

1. dan

Trebate:

- 22. i 23. stranicu listova za vežbu,
- makaze/ škare.

Vaše dete uči:

kombinovati,
redosled kod ustajanja, pranja itd.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 22. stranici o tome šta bi se posle moglo desiti.
- Neka Vaše dete iseče slike na 23. stranici po označenim linijama.
- Igrajte sa svojim detetom „Domino“ sa isečenim kartama.

DOMINO

Podelite pločice igračima.

Jedan polegne jednu pločicu na stol. Sledeći dodaje još jednu pločicu tako da odgovara jednoj od slika.

Ako netko nema pločicu koja odgovara jednoj od slika, mora preskočiti jedan krug igre.

Pobednik je onaj koji prvi položi sve pločice.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete u korpi sa odećom potraži dva komada odeće koji su odgovarajući, npr. par čarapa, košulja i hlače.

2. dan

Trebate:

- Kovčeg sa odećom za prerusavanje.

Zadatak:

- Pročitajte jednu knjigu i razgovarajte o tome. (Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete obuče neobične kombinacije odeće, kao da ide na karneval.

3. dan

Trebate:

- kuhinjsku krpu.

Vaše dete uči:

tačno gledati,
zapamtiti,
pričati priču.

Zadaci:

- Igrajte sa svojim detetom Kimovu igru sa sledećim predmetima: jedna cipela, čarapa, češalj, kapa.
- Neka Vaše dete prvo imenuje ove predmete.
- Ponovite ovu igru sa drugim predmetima.

4. dan

Trebate:

- Stare novine, časopisi i/ili katalozi,
- jedan veliki list papira,
- lepak / ljepilo
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

poznavati različite delove odeće,
precizna mehanika se potiče.

Zadatak:

- Neka Vaše dete iseče odeću iz kataloga, novina i časopisa.
Od ove odeće sada spaja razne ljude, znači: oblači ih. glave i ruke neka naknadno nacрта.
Tako nastaje kolaž za zid u dečjoj sobi.

Poseban zadatak:

- Igrajte se sa svojim detetom igru uloga. Vaše dete odlučuje tko iz porodice želi biti i traži odgovarajuću odeću.

5. dan

Trebate:

- 24. stranicu listova za vežbu,
- makaze / škare.

Vaše dete uči:

Redosled serije karata.

Zadaci:

- Neka Vaše dete iseče slike na 24. stranici.
- Neka postavi slike po tačnom redosledu.

Poseban zadatak:

- Čitajte pesmicu.

PESMICA

Taši, taši, tanana,
i svilena marama.
U marami šećera,
to je tebi večera.

Obdanište / Vrtić

Deca su, nakon nekoliko sedmica provedenih u obdaništu, upoznata sa prostorom grupe, drugom decom i odgojiteljima.

U obdaništu se nalaze nekoliko prostorija. Deca moraju, kao prvo, znati put od njihove prostorije do toaleta. Kasnije upoznaju ostale prostorije i igralište. Korak po korak, upoznaju celu zgradu. Ako stariji brat ili sestra već pohađaju obdanište, detetu će biti lakše upoznati zgradu.

I Vi imate mnogo toga za videti. Već pri pogledu na zgradu, možete videti kakva je atmosfera u obdaništu.

Možete obratiti pažnju na sledeće:

- Pogledajte zgradu.
- Ima li slika na zidu?
- Jesu li deca u hodniku nečim zaposlena?
- Jesu li vrata prostorija otvorena?
- Ima li nečega šta Vam privlači pažnju?

Sa svojim detetom možete pričati o sledećem:

- Kako izgledaju hodnici?
- Kako izgledaju igraonice?
- Postoje li razlike među grupama?

- Kako se zovu druge grupe?
- Ima li i školske dece?
- Postoji li grupa za bebe?

Razgovarajte sa svojim detetom o Vašim iskustvima kada ste bili u detetovom dobu, setite se!

Čega ste se igrali?

Mnogo zabave u obdaništu! Mnogo zabave u vrtiću!

1. SEDMICA: OBDANIŠTE / VRTIĆ

1. dan

Trebate:

- 26. i 27. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Razgovarati o slici.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o nazivu obdaništa i upišite ga u prazan četverokut na 26. stranici. Pitajte npr: „Kamo deca idu?“, „Tko ih tamo vodi?“, „Šta deca imaju u ruci?“ itd.
- Neka Vaše dete na osnovu slike ispriča neko svoje iskustvo u obdaništu.
- Neka Vaše dete na 27. stranici nacрта jedno zvono, poštanski sandučić i prozor.

Posebni zadaci:

- Potražite zajedno stvari koje se mogu otvoriti i zatvoriti u kući (npr.: prozor, vrata, limenka itd.).
- Zajedno razmislite o tome koje se stvari u kući mogu vrteti, zaklopiti, zavijati i zakopčati.

2. dan

Zadatak:

- Pročitajte jednu knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o njegovom danu u obdaništu, npr: „Šta ti se tamo najviše sviđa?“, „Šta ti je grozno? Zašto?“, „Je li ti danas netko nedostajao? „Tko?“ itd.

3. dan

Trebate:

- 28. stranicu listova za vežbu,

- običnu olovku.

Vaše dete uči:
rečima opisati put do obdaništa

Zadaci:

- Na putu do obdaništa opisujete sa svojim detetom put.
- Izmenite uloge: dete je majka, majka je dete. Pitajte svoje dete gde se prelazi ulica, gde je semafor ili zebra.
- Neka Vaše dete na 28. stranici nacрта put od kuće do obdaništa; za to vreme mu možete postavljati pitanja, npr.: „Koliko ulica moraš preći?“ (zajedno brojite!), „Šta vidiš na putu do obdaništa?“ (Cilj nije napraviti tačnu kartu grada).

4. dan

Vaše dete uši:
opis puta,
ime, adresu i broj telefona.

Zadaci:

- Opisujte druge puteve, npr. do tržnice, do bake itd.
- Razgovarajte sa svojim detetom o mogućnosti da se izgubi na putu i o tome šta onda treba učiniti. Vežbajte ime, adresu i broj telefona.

5. dan

Trebate:

- 29. stranicu listova za vežbu,
- zelenu drvenu bojicu.

Vaše dete uči:
prepoznati opasnosti u prometu,
sigurno preći ulicu.

Zadaci:

- Objasnite svom detetu na šta mora paziti kada prelazi ulicu. Recite mu npr.: „Gledaj levo, pa desno i onda opet levo!“ ponovite to toliko puta tako da to Vaše dete već može pevati: onda će to i kod prelaženja ulice također činiti.

- Neka Vaše dete priča o slici na 29. stranici.
- Neka Vaše dete oboji semafor na 29. stranici u zeleno. Naučite ga značenju zeleno, crveno i žuto na semaforu.

Posebni zadaci:

- Ponavljajte sa svojim detetom pesmicu. Tako dete uči pamtit.
- Na putu prema obdaništu razgovarajte o prometnim pravilima.

PESMICA

Semafor, semafor, semafor!
Crveno, žuto, zeleno!
CRVENO – čekamo,
ŽUTO – mi se pripremamo,
ZELENO – ulicu prelazimo!

2. SEDMICA: OBDANIŠTE / VRTIĆ

1. dan

trebate:

- 30. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Razliku između letnje i zimske odeće,
pojmove „toplo“ i „hladno“, „radosno“ i „tužno“.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o odeći koju nosi zimi i leti. Upotrebite pritom često reči „toplo“ i „hladno“.
- Neka Vaše dete na 30. stranici nacрта jedno tužno i jedno radosno lice.
- Neka objasni zašto jedno lice izgleda tužno, a drugo radosno.

Poseban zadatak:

- Pevajte sa svojim detetom pesmicu.

PESMICA

Moj kaputić zelen je ko trava,
na reveru mašnica mu plava.
Moj kaputić zelen je ko trava,
na reveru mašnica mu plava.

Haljina moja crvene je boje,
žute cipele su moje.
Haljina moja crvene je boje,
žute cipele su moje.

Oko vrata šarena kravata,
a na glavi kosa boje zlata.
Oko vrata šarena kravata,
a na glavi kosa boje zlata.

2. dan

Zadatak:

- Pročitajte sa svojim detetom jednu knjigu i razgovarajte o tome. (Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o odgojiteljima i odgojiteljicama u obdaništu, npr: „Kako se zove vaš/a odgojitelj/ica?“, „Kako se zove odgojitelj/ica susedne grupe?“, „Kakvu odeću nosiš na telesnoj rekreaciji?“, „Šta onda radiš?“ itd.

3. dan

Trebate:

- 31. stranicu listova za vežbu,
- crvenu i žutu bojicu,
- jednu torbu (rucksak),
- zdelicu / zdjelicu,
- nešto za pojesti.

Vaše dete uči:

šta treba poneti sa sobom u obdanište,
pojam letnje i zimske odeće.

Zadaci:

- Razgovarajte o tome koje stvari je praktično poneti sa sobom u obdanište, npr.:
 - užina za pauzu,
 - odeća za telesnu rekreaciju,
 - papirne maramice / rupčići,
 - itd.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete na 31. stranici oboji odeću: zimsku odeću u crvenu, a letnju u žutu boju.

4. dan

Vaše dete uči:

pažljivo slušati, odgovarajuće reagovati i orijentisati se u prostoru.

Zadatak:

- Igrajte igru: „Toplo i hladno“.

IGRA „TOPLO I HLADNO“

Sakrijte igračke kada Vaše dete ne gleda.

Recite svom detetu da ih traži.

Kada se približi mestu na kojem su igračke sakrivene, viknite: „Toplo, toplo, toplije...“, ako krene u suprotnom smeru od mesta na kojem su igračke sakrivene, viknite: „Hladno, hladno, hladnije...“

Poseban zadatak:

- Ponovite sa svojim detetom njegovo ime, adresu i broj telefona.

5. dan

trebate:

- 32. i 33. stranicu listova za vežbu,
- jedan prospekt s igračkama,
- makaze / škare,
- lepak / ljepilo.

Vaše dete uči:

Pojmove „isto“ i „različito“,

razliku između igračaka za igru „unutra“ i „napolju“.

Zadaci:

- Neka Vaše dete traži razlike na 32. stranici.
- Neka Vaše dete iseče slike igračaka iz prospekta.
- Neka Vaše dete složi igračke s kojima se može igrati unutra i one s kojima se može igrati napolju. S kojim igračkama se može igrati i napolju i unutra?

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete na 33. stranici traži figure koje su iste.
- Ispričajte svom detetu čime ste se Vi napolju igrali kada ste bili mali. Sjetite se pritom peska i vode.

3. SEDMICA: OBDANIŠTE / VRTIĆ

1. dan

Trebate:

- 34. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

bolje pripaziti na svoju okolinu,
razgovarati o svojoj okolini.

Zadaci:

- Neka Vaše dete priča o obdaništu, npr.: „Gde je tvoja grupa?“, „Koliko katova ima obdanište?“, „Koliko grupa ima u obdaništu?“, „gde se igraš kada si napolju?“, „Gde su prostorije za rekreaciju?“ itd.
- Neka Vaše dete na 34. stranici napravi crtež obdaništa.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte sa svojim detetom knjigu i razgovarajte o tome. (Pritom uzmite u obzir upute za čitanje.)

Posebni zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o obdaništu.
- Razgovarajte sa svojim detetom o tome kako se u obdaništu proslavljaju rođendani.
- Ispričajte svom detetu kako ste Vi, kao dete, proslavljali rođendane.

3. dan

Trebate:

- 35. i 36. stranicu listova za vežbu,
- makaze / škare,
- lepak / ljepilo.

Vaše dete uči:

pažljivo lepiti,
delove spojiti u celo / dijelove spojiti u cjelinu.

Zadaci:

- Neka Vaše dete na 35. stranici iseče slike.
- Neka Vaše dete iz pojedinih slika napravi jednu celu sliku, koju onda zalepite na kamion sa 36. stranice.

4. dan

Vaše dete uči:

prepoznati i opisati različite semafore.

Zadatak:

- Idite sa svojim detetom u šetnju i tražite različite semafore. Razgovarajte sa svojim detetom o razlikama između prometnih semafora za aute i onih za pešake.

5. dan

Trebate:

- 37. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

predloge: *na, ispod, iza, ispred, u i izvan.*,
novu pesmicu.

Zadaci:

- Neka Vaše dete opiše gde se na slici sa 37. stranice nalazi mačka, odnosno pas.
- Obradite suprotnosti sa svojim detetom:
 - Mačka je pod stolom.
 - Mačka je u ormanu / ormaru.
 - Pas je izvan pseće kućice.
- Pustite svoje dete da Vam pokaže gde su sada pas i mačka.

Poseban zadatak:

- Pevajte zajedno sa svojim detetom pesmicu i koristite druge reči, npr:
 - Tko ne želi slikati..., taj sedne.
 - Tko ne želi lepiti..., taj sedne.
 - Tko ne želi igrati (plesati)..., taj sedne.
 - Tko se ne želi igrati..., taj sedne.
 - Tko ne želi plivati..., taj sedne.

PESMICA

Tko ne želi hodati,
tko ne želi hodati,
taj sedne.

Tko ne želi hodati,
tko ne želi hodati,
taj sedne.

Grupa

Deca se u grupama obdaništa prvi puta igraju bez majke. Stoga je odgajateljica vrlo važna osoba za decu, a time naravno, i za Vas. Deca se u grupama (zajednicama) moraju osećati sigurno. Obdanište mora nuditi program koji će poticati decu u njihovom razvoju.

Prostorije obdaništa često su podeljene na više manjih grupa (odeljaka). U svakom odeljku ili za svakim stolom, jedna grupa dece vrši neku drugu aktivnost.

U obdaništu nailazimo na sledeće manje grupe:

- odeljak / odjel sa lutkama,
- odeljak / odjel u kojem deca nešto grade i stvaraju,
- odeljak / odjel za čitanje,
- odeljak / odjel za likovni,
- prodavnica,
- itd.

Za svakim stolom deca se bave drugim stvarima; imamo:

- stol za slikanje,
- vodeni stol,
- stol za lepljenje,
- itd.

Obdaništa nemaju uvek određene odeljke i stolove. U nekim obdaništima deca sama biraju čime će se baviti za kojim stolom.

Ako zajedno sa svojim detetom pogledate obdanište, možete videti da li je grupa Vašeg deteta dobro podeljena. Možete sa svojim detetom razgovarati o odeljcima i stolovima sa različitim aktivnostima. Možete sa njim pričati o tome šta ono radi za tim stolovima.

Nakon nekoliko sedmica Vaše dete je već naučilo mnoga pravila i dogovore grupe. Ona mu daju mogućnost da bude samostalan. Ta samostalnost Vašem detetu daje samopouzdanje.

Promotrite rad grupe Vašeg deteta nekoliko sati i razgovarajte s odgajateljima o tome.

Mnogo zabave u obdaništu! / Mnogo zabave u vrtiću!

1. SEDMICA: GRUPA

1. dan

Trebate:

- 39. stranicu listova za vežbu,
- crvenu bojicu,
- plavu bojicu.

Vaše dete uči:

ojačati svoje sposobnosti poimanja i pamćenja,
crvenu i *plavu* boju,
reči: *bise* i *ogrlica*.

Zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o materijalima sa kojima se igra u obdništu, npr. "Čega ima u kutu sa lutkama?", "Čime se igraš napolju?", "Šta možeš raditi za stolom?", "Čime se igraš u sobi za igru?".
- Neka Vaše dete oboji 39.stranicu. Prvi biser u plavu, drugi u crvenu boju, i tako redom.

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete promotri različite komade nakita, npr. ogrlicu, prsten ili narukvicu.
- Izradite sa svojim detetom ogrlicu od bisera, dugmadi i testa.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte sa svojim detetom knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete govori o stvarima koje su stare ili nove, npr. u Vašem stanu, ormanu itd.
- Neka pokaže sve šta je okruglo u Vašoj dnevnoj sobi.

3. dan

Trebate:

- 40. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- predmete koji su okrugli, pravokutni, trougli i kvadratični.

Vaše dete uči:

okrugle, kvadratične, trougle i pravokutne oblike,
zelenu, crvenu, plavu i žutu boju.

Zadaci:

- Potražite zajedno sa svojim detetom na putu prema obdaništu okrugle, kvadratične, pravokutne i trougle oblike, npr. prozore, prometne znakove itd. Razgovarajte u okviru igre sa svojim detetom o različitim oblicima, npr: „Je li ovaj prozor pravokutan ili kvadratičan?“
- Neka Vaše dete na 40. stranici oboji kvadrate u crvenu, trokute u zelenu, krugove u žutu i pravokutnike u plavu boju.

Posebni zadaci:

- Ugovorite termin za posetu obdaništu i promatrajte ponašanje svog deteta u grupi.

4. dan

Trebate:

- plastelin,
- testo / tijesto ili vunu.

Vaše dete uči:

stvarati okrugle, kvadratične, trougle i pravokutne forme.

Zadatak:

- Neka Vaše dete oblikuje kvadrate, trokute, krugove i pravokutnike od plastelina ili testa.

Poseban zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o stvarima koje je radilo u obdaništu, npr:
 - „Koje pesmice ste pevali?“
 - „Je li vam odgajatelj/ica nešto čitao/la?“
 - „Šta vam je odgajatelj/ica čitao/la?“

5. dan

Trebate:

- 41., 42. i 43. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Rečima opisati šta vidi.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 41. stranici.
- Neka Vaše dete na 42. stranici potraži četiri razlike.

Poseban zadatak:

- Nacrtajte figure sa 43. stranice na deblji papir i onda ih isecite. Neka Vaše dete onda te oblike kopira na novi papir. Ovaj zadatak možete izvesti i sa okruglom zdelicom ili četverokutnim podmetačem za čaše.

2. SEDMICA: GRUPA

1. dan

Trebate:

- 44. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

ojačati svoje sposobnosti primećivanja,
imenovati slike koje pripadaju zajedno.

Zadatak:

- Neka Vam Vaše dete kaže kako se zovu druga deca u grupi. Usto neka kaže je li to devojčica ili dečak, koliko je star, itd.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete na 44. stranici nacrtá šta pripada zajedno:
 - otac pripada majci,
 - čarapa pripada cipeli,
 - cvet pripada vazi,
 - kantica pripada lopatici.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 45. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

rečima opisati svoju grupnu prostoriju.

Zadatak:

- Neka Vaše dete nacrtá stvari iz svoje grupne prostorije. Na osnovi crteža

možete postavljati pitanja, npr: „Ima li lutka u odeljku za lutke?“, „Ima li odeće za presvlačenje?“ itd.

Poseban zadatak:

- Pitajte svoje dete šta je danas radilo u obdaništu.

4. dan

Trebate:

- okrugle, kvadratične, trougle i pravokutne predmete iz Vašeg pokućstva,
- tkanenu ili neprozirnu plastičnu kesu.

Vaše dete uči:

ispuniti i imenovati različite oblike.

Zadatak:

- Napunite kesu predmetima. Neka Vam Vaše dete da nešto kvadratično, okruglo, trouglo i pravokutno bez da pogleda u kesu. Recite mu: „Daj mi nešto okruglo!“, „Daj mi nešto kvadratično!“ itd. Izmenjujte se sa svojim detetom.

Poseban zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o nakitu iz Vaše domovine. Obratite posebnu pažnju oblicima i bojama.

5. dan

Trebate:

- 46. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- makaze / škare.

Vaše dete uči:

slikati,
seći,
spajati stvari (puzzle),
dobro promatrati.

Zadaci:

- Neka Vaše dete oboji 46. stranicu. Isecite crtež po debeloj liniji; tako

nastaje "puzzle".

- Neka Vaše dete spoji puzzle.

Poseban zadatak:

- Igrajte Kimovu igru sa sledećim stvarima:
 - sa jednim biserom (perlom),
 - sa puzzle,
 - nečim okruglim,
 - nečim kvadratičnim.

3. SEDMICA: GRUPA

1. dan

Trebate:

- 47. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

formulisati / formulirati svoje misli rečima,
stvarati spojeve među slikama.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 47. stranici.
- Postavljajte sledeća pitanja: „Šta deca upravo rade?“, „Čime se koriste?“, „Kako izgleda to šta su nacrtala?“.

Posebni zadaci:

- Igrajte sa sledećim rečima igru papige: puzzle, graditi, mozaik, crtati, obojiti, crta, tačka.
- Sada igrajte igru papige sa težim rečima: kist, npr. kist za slikanje: „Poznaješ li još kakve kistove?“, papir, npr. šareni papir: „Poznaješ li još kakve reči koje idu sa reči „papir“?“ (npr. toaletni papir, papir za crtanje itd.), lutka, npr. odeljak sa lutkama: „Poznaješ li još kakve reči koje idu sa reči „lutka“?“ (npr. haljina za lutku itd.)

2. dan

Zadatak:

- Čitajte sa svojim detetom knjigu i pričajte o tome. (Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 48. stranicu listova za vežbu,
- drvene ili vodene bojice.

Vaše dete uči:

nacrtati sliku u ogledalu. To je vrlo teško i, ako Vaše dete to ne može, to nije problem.

Zadatak:

- Neka Vaše dete na 48. stranici nacрта desno krilo identično levom.

Poseban zadatak:

- Igrajte se sa svojim detetom igru papige. Vi kažete neku reč, a Vaše dete neka doda reč sa protivnim značenjem:
 - Nije veliko, nego... (malo),
 - Nije lepo, nego...(ružno),
 - Nije čisto, nego...(prljavo),
 - Nije debelo, nego...(tanko),
 - Nije devojčica, nego...(dečak),
 - Nije dugo, nego...(kratko).

4. dan

Trebate:

- 49. i 50. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

odrediti iste slike.

Zadatak:

- Neka Vaše dete oboji i iseče slike sa 49. i 50. stranice i potom se igrajte memory igre.

5. dan

Vaše dete uči:

novu pesmicu,
igru za poticanje poimanja i koncentracije.

Zadaci:

- Zajedno pevajte i ponavljajte pesmicu.
- Igrajte se sa svojim detetom igre "Vidim nešto šta ti ne vidiš!".

pesmica

Tko ne želi hodati,
tko ne želi hodati,
taj sedne / sjedne.
Tko ne želi hodati,
tko ne želi hodati,

taj sedne / sjedne.

Posebni zadaci:

- Ponavljajte zajedno sa svojim detetom pesmicu, ali koristite druge reči, npr:
 - Tko ne želi slikati..., taj sedne.
 - Tko ne želi lepiti..., taj sedne.
 - Tko ne želi igrati..., taj sedne.
 - Tko se ne želi igrati..., taj sedne.
 - Tko ne želi plivati..., taj sedne.
- Neka Vaše dete priča o tvrdim i mekanim predmetima.

Igra napolju / vani

Sva deca imaju iskustvo u igri napolju. Ova tema nudi mnoge mogućnosti da poduzmete nešto sa svojim detetom. Možete npr. ići na igralište, u park ili u šumu.

U okvirima ove teme nailazimo na sledeće oblike igre napolju:

- igra na ulici
- igra na kiši
- igra sa klikerima / špekulama
- igra u šumi

Možete ispričati svom detetu čega ste se Vi igrali u Vašoj domovini? Možete promatrati svoje dete kod igre napolju: Igra li se samo ili sa drugom decom? Igra li se sa igračkama? Započne li Vaše dete svađu na ulici, i, ako da, zašto?

Mnogo zabave u igri napolju!

1. SEDMICA: IGRA NAPOLJU / VANI

1. dan

Trebate:

- 52. i 53. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

pažljivo slušati,
stvarati spojeve između igre i za nju potrebnih igračaka.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 52. stranici.
- Neka Vaše dete na 53. stranici spoji igre sa potrebnim igračkama.
- Zajedno sa svojim detetom potražite reči koje se rimuju sa sledećim pojmovima: auto, pesak, ulica, jakna, prljavo, brzo.

Poseban zadatak:

- Idite sa svojim detetom u vožnju biciklom i imenujte sve šta vidite napolju.

PRIMEDBA

Tema počinje sa slikom na 52. stranici listova za vežbu. Ovu sliku možete koristiti za razgovor o igri napolju. Možete i pustiti svoje dete da imenuje sve šta vidi. Na osnovi slike možete postavljati pitanja koja počinju sa: šta, gde i zašto. Ako Vaše dete bude htelo obojiti sliku, razgovarajte pritom o tome šta boji.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte sa svojim detetom knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Posetite sa svojim detetom biblioteku.

3. dan

Trebate:

- 54. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- četiri različita predmeta.

Vaše dete uči:

razliku između *veliko* i *malo*.

Zadaci:

- Na osnovi četiri predmeta razgovarajte o velikom i malom.
- Neka Vaše dete na 54. stranici velike predmete oboji zelenom, a male predmete žutom bojom.

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete na putu prema obdaništu imenuje velike i male stvari.
- Pitajte svoje dete čime se igra napolju.

4. dan

Vaše dete uči:

Razvijati svoje motoričke sposobnosti.

Zadatak:

- Igrajte se sa svojim detetom neke igre napolju, npr. Gumi-gumi, preskakanja užeta i slično.

Poseban zadatak:

- Pevajte neku pesmicu iz domovine.

5. dan

Trebate:

- 55. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

crvenu, zelenu, žutu i plavu boju,
oblik kruga,
pojmove *veliko* i *malo*.

Zadatak:

- neka Vaše dete na 55. stranici oboji veće krugove u crvenu, manje u zelenu, još manje u žutu, a najmanje u plavu boju, npr: „Pokaži mi veći krug! Ima li još velikih krugova? Velike krugove možeš obojiti crvenom bojom. Koji krugovi su najveći? Njih oboji zelenom bojom.“.

Posebni zadaci:

- Usporedite veličine čarapa članova Vaše obitelji. Neka Vaše dete odredi koje čarape kome pripadaju.

2. SEDMICA: IGRA NAPOLJU / VANI

1. dan

Trebate:

- 56. i 57. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- makaze / škare.

Vaše dete uči:

držati se pravila igre,
imenovati predmete koje vidi.

Zadatak:

- Isecite slike sa 56. i 57. stranice po iscrtanoj liniji i pustite svoje dete da ih plegne u paru.

Poseban zadatak:

- Izradite zajedno sa svojim detetom Vašu Memory igru. Zalepite slike na karton kako bi bile čvrste.

MEMORY-IGRA

Za dva ili tri igrača

Okrenite karte sa slikom prema dole. Svaki igrač sme okrenuti dve karte i imenovati ih. Ako su dve karte iste, sme ih zadržati i okrenuti još dve karte. Igra je završena kad su sve karte okrenute.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte sa svojim detetom knjigu i razgovarajte o tome.
(uzmite u obzir upute za čitanje)

3. dan

Trebate:

- 58. stranicu listova za vežbu,

- običnu olovku.

Vaše dete uči:
imenovati pojedine delove bicikla.

Zadatak:

- Neka Vaše dete potraži delove bicikla koji nedostaju i nacрта ih.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete promotri bicikl i imenuje pojedine delove. Neka Vam kaže čemu oni služe.

4. dan

Trebate:

- kredu.

Vaše dete uči:
koristiti se kredom,
slikati na velikim površinama.

Zadatak:

- Izađite napolje sa svojim detetom i slikajte kredom na ulici.

5. dan

Trebate:

- 59. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:
spajati slike.

Zadaci:

- pogledajte sa svojim detetom slike na 59. stranici i razgovarajte o tome šta se desilo.
- Neka Vaše dete nacрта liniju između predmeta i odgovarajuće slike.

Posebni zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o stvarima koje su mokre, odn. suve.

- Stavite u jednu kutiju plišanu igračku, loptu i konop. Neka Vaše dete zatvorenih očiju oseti šta se nalazi u kutiji.

3. SEDMICA: IGRA NAPOLJU / VANI

1. dan

Trebate:

- 60. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- običnu olovku.

Vaše dete uči:

pažljivo uspoređivati.

Zadaci:

- Neka Vaše dete na 60. stranici spoji cipele i čarape koje su iste.
- Izađite sa svojim detetom napolje i tražite po dva ista predmeta, npr. listove, kamenje, grane itd.

Poseban zadatak:

- Napunite predmete, koje ste skupili, u kesu. Neka Vaše dete oseti i izvadi dva ista predmeta.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Vaše dete uči:

orientisati se napolju.

Zadatak:

- Izađite sa svojim detetom i igrajte se skrivača.

4. dan

Trebate:

- 61. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

isprobati različite načine kretanja i o tome razgovarati.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 61. stranici.
- Razmislite zajedno sa svojim detetom o različitim načinima kretanja, npr. skakutanje, hodanje, skakanje itd. Isprobajte ih. Promatrajte koje kretnje su Vašem detetu lagane, a koje teške.

5. dan

Trebate:

- 62. stranicu listova za vežbu,
- klupko vune ili dugačak konopac,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

održavati ravnotežu.

Zadatak:

- izađite sa svojim detetom i postavite od konopca ili vune put kojim Vaše dete treba balansirati. Menjajte igru kroz skakutanje, hodanje itd.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete na 62. stranici oboji figure koje su identične.

Kretanje

Mlađa deca imaju mnogo energije za kretanju. Ona žele otkriti svet oko sebe i mogućnosti koje pruža.

Kako deca rastu, lakše se kreću. Ona isprobavaju nove, i teže, načine kretanja. Manjoj deci teško je preskakati uže, ali, čim su to savladali, pokušavaju savladati teže zadatke sa skakanjem. Kod slikanja rade veće pokrete i igraju se sa većim kladama.

Pod grubim motoričkim kretanjem smatramo npr:

- vožnju biciklom,
- hodanje,
- penjanje,
- crtanje kredom na ulici,
- ples zu muziku,
- udaranje bubnjeva.

Pod finijim motoričkim kretanjem smatramo npr:

- izrezivanje,
- bojanje,
- bodljikanje,
- točenje pića,

- vezanje vezica na cipelama,
- zakopčavanje dugmadi.

Ponekad je kretnja neophodna. Da bi se pokrenulo napred, treba hodati. Ponekad je kretnja jednostavno zabava.

Krećite se s mnogo užitka!

1. SEDMICA: KRETANJE

1. dan

Trebate:

- 64. i 65. stranicu listova za vežbu.
- muziku za ples.

Vaše dete uči:

tačno promotriti sliku,
razmisliti o slici,
imenovati razloge za nešto.

Zadaci:

- brzo pravite krive primedbe slici na 64. stranici, npr. „Ovde dečak pleše.“, „Devojčica pleše sa svojim medvedom.“ Itd.
- Slušajte sa svojim detetom različitu glazbu i igrajte na nju. Pleše li Vaše dete na svaku glazbu jednako ili drugačije?
- Neka Vaše dete prati linije na 65. stranici i otkrije čime se dečak igra.

Poseban zadatak:

- Pevajte zajedno pesmicu „Glava i kolena, prsti i ramena“.

PESMICA

Glava i kolena, prsti i ramena, prsti i ramena,
Glava i kolena, prsti i ramena, prsti i ramena,
Oči, uši i nos,
Glava i kolena, prsti i ramena, prsti i ramena.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte sa svojim detetom knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Plešite neki ples iz Vaše domovine.
- Ponovite pesmicu od predhodnog dana.

3. dan

Trebate:

- 66. stranicu listova za vežbu,
- dve drvene kutljače,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

pojmove *brzo* i *sporo*.

Zadaci:

- Neka Vaše dete proizvodi zvukove kutljačom, npr: pevajte zajedno neku jednostavnu pesmicu i pustite svoje dete da udara rukama u ritmu. Udarajte prstima o stol kao da pada kiša: prvo nežno, onda sve jače.
- Plješčite zajedno sasvim polako, potom sve brže.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete na 66. stranici oboji dve stvari koje pripadaju zajedno.

4. dan

Trebate:

- svakodnevne predmete
- drvene bojice

Vaše dete uči:

stvarati glazbu sa svakodnevnim predmetima i biti kreativno.

Zadaci:

- Neka Vaše dete stvara glazbu sa različitim predmetima (instrumentima), npr. kašika / žlica, poklopac za lonac, češalj kao flauta itd.

- Gradite zajedno instrumente od boca, čaše za jogurt, riže, graška itd.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete na 67. stranici nabroji naslikane igračke i oboji toliko krugova.

5. dan

Trebate:

- 68. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

pojmove *ispod*, *iznad*, *ispred* i *pored*.

Zadatak:

- Isecite zajedno sa svojim detetom karte na 68. stranici prema liniji. Promešajte karte ispod stola. Svaki igrač vuče redom po jednu kartu, imenuje poziciju lopte i mora je pokazati.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete promotri igralište, imenuje sprave za igru (npr. ljuljačka, klackalica itd.) i kaže koje se kretnje vrše na pojedinim spravama.

2. SEDMICA: KRETANJE

1. dan

Trebate:

- 69. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

boje,
različite oblike i kretanje.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 69. stranici i pitajte:
 - „Šta rade deca na slici?“,
 - „Gde se deca nalaze?“,
 - „Kako se nazivaju sprave za igru?“,
 - „Koliko dece je na ljuljačkama?“ (ili na toboganu)Neka Vaše dete odgovori punim rečenicama, npr: „Na toboganu je troje dece.“.
- Neka Vaše dete oboji pojedine sprave za igru na 69. stranici različitim bojama.

Poseban zadatak:

- Pevajte pesmicu.

PESMICA „Ringe-ringe raja“

Ringe-ringe raja,
došo čika Paja,
pa pojeo jaja,
jedno jaje: „muć!“,
a mi deca: „čuć!“.

Ringe-ringe raja,
došo čika Paja,
pa pojeo jaja,
jedno jaje: „muć!“,
a mi deca: „čuć!“.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 70. stranicu listova za vežbu,
- kocku za igranje.

Vaše dete uči:

Brojati od 1 do 6.

Zadaci:

- Postavite točke start i cilj u Vašem stanu ili napolju. Bacajte naizmenično kocku i napravite toliko koraka, koliko kocka ima točaka. Onaj koji prvi dođe do cilja je pobjednik.
- Neka Vaše dete nabroji predmete na 70. stranici i nacrtaj toliko krugova pored.

4. dan

Trebate:

- 71. stranicu listova za vežbu,
- lepak / ljepilo,
- makaze / škare,
- drvene bojice,
- čvrst karton,
- muziku.

Vaše dete uči:

napraviti kocku,
fina motorika i reakcije se obučavaju.

Zadaci:

- Neka Vaše dete na 71. stranici oboji polja sa različitim izvodbama kretanja. Potom neka iseče predložak za kocku i zalepi na karton. Složite zajedno kocku od kartona i zalepite je.
- Igrajte se zajedno igru kretanja sa kockom koju ste napravili: neka Vaše dete baca kocku uz muziku. Izvodite bacanje kocke više puta za redom i

pritom se izmenjujte.

5. dan

Vaše dete uči:

poznavati vremenske tokove.

Zadaci:

- Razgovarajte o toku današnjeg dana, koji je dan u sedmici danas? Koji dan u sedmici je sutra?
- Igrajte se sa svojim detetom igre prstiju.

IGRA PRSTIJU

Ponedeljak započinje sedmicu novu,
u utorak dimnjačar radi na krovu,
sreda je sredina,
u četvrtak je vrućina,
petak je sretak,
u subotu spavamo dugo,
ni u nedelju ništa drugo.

(brojite sa sedam prstiju)

- Dogovorite sa svojim detetom planove za sutrašnji dan.

Poseban zadatak:

- Igrajte se igre sa kockom od predhodnog dana.

3. SEDMICA: KRETANJE

1. dan

Trebate:

- 72. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Razgovarati o osećajima sreće, tuge i ljutnje.

Zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 72. stranici, npr:
 - „Zašto se deca prepiru?“
 - „Gde se deca igraju?“

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete broji prste na rukama i nogama kod tuširanja.
- Pročitajte zajedno pesmicu i ponavljajte je više pu.

PESMICA

Ponedeljak počinje sedmicu novu,
u utorak dimnjačar radi na krovu,
sreda je sredina,
u četvrtak je vrućina,
petak je pred vikend sretak,
u subotu spavamo dugo,
ni u nedelju ništa drugo.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

Trebate:

- Dva konopca duga najmanje dva metra i dva štapića (otprilike duga kao i olovka).

Vaše dete uči:

Poboljšati svoju grubu motoriku,
spojiti govor sa pokretima.

- Konopac se pričvrsti za štapić. Neka Vaše dete štapićem radi kružne pokrete. Kada je to usavršilo, može raditi kružne pokrete sa oba štapića. Neka isproba i druge pokrete, npr. pokrete zmije.

3. dan

Trebate:

- 73. stranicu listova za vežbu,
- dugmad ili perlice različitih veličina,
- dugmad koja izgleda različito.

Vaše dete uči:

prepoznati razlike i sličnosti,
pojmove *velik* i *veći*, *malen* i *manji*, *glatak* i *hrapav*, *mračan* i *svetao*.

Zadaci:

- Zadajte svom detetu zadatke sa dugmadi, npr:
 - Potraži dugmad iste veličine.
 - Pronađi dugme koje je manje od ovog.
 - Potraži plavo dugme.
 - Potraži dugme sa dve rupice.
 - Potraži okruglo dugme.
- Neka Vaše dete na 73. stranici nacrtá linije između iste dugmadi.

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete izmisli jednu igru sa dugmadi.
- Neka Vaše dete iglom nabode perlice ili dugmad na konac za narukvicu ili ogrlicu.
- Neka Vaše dete nabroji koliko se dugmadi nalazi na njegovoj odeći.

4. dan

Trebate:

- novinski papir
- makaze / škare.
-
- muziku za ples.

Vaše dete uči:

Koncentrirati se,
pravilno reagirati,
iznova *pravokutne, trougla, okrugle i kvadratične* oblike.

Zadatak:

- Isecite zajedno sa svojim deteom krug, kvadrat, trougao i pravokutnik iz novinskog papira. Rasporedite ove oblike po sobi. Pustite plesnu muziku: neka se Vaše dete kreće u ritmu muzike. Zaustavite muziku i zadajte svom detetu zadatak. Potom ponovo pustite muziku, ponovo zaustavite, zadajte zadatak itd.
Zadaci za primer: „Stani na krug!“, „Idi oko pravokutnika!“, „Skoči jednom nogom na trougao!“ itd.

5. dan

Trebate:

- 74. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

imenovati pojedine delove lica, npr: brada, obrve, zubi, trepavice,
pesmicu.

Zadaci:

- Stanite sa svojim detetom pred ogledalo i pokažite na sledeće delove tela:
 - Moji obrasi, tvoji obrasi,
 - Moja brada, tvoja brada,
 - Moje obrve, tvoje obrve, itd.

- Pokušajte izvoditi različite izraze lica: dignite obrve, isplazite jezik, napravite veselo lice itd.
- Neka Vaše dete na 74. stranici nacрта lice sa što više pojedinosti.
- Razgovarajte sa svojim detetom o pesmici.

PESMICA

Ovo su moje oči,
moja usta i zubi,
ovo su moj nos i uši,
i obrazi koje mama ljubi.

Posebni zadaci:

- Postavite svom detetu sledeća pitanja:
 - „Je li ovo moj nos?“ (Pokažite na uvo)
 - „Je li ovo moja kosa?“ (Pokažite na usta)
 - itd.
- Neka Vaše dete postavlja ista smešna pitanja.

Kod kuće

Kod kuće je tema za koju nije potrebno mnogo organizacije. Ljudi uglavnom žive u kućama (ili zgradama) i jedino u svoja četiri zida imate prostora za ovu temu.

Otkrijte sa svojim detetom različite prostorije kod kuće:

- dnevna soba,
- dečja soba,
- kuhinja,
- kupaonica,
- spavaća soba.

Razgovarajte o uređenju različitih prostorija u Vašoj kući ili stanu. Možete razgovarati o tome čemu ove prostorije služe. Promotrite zidove i prozore iznutra i izvana. Kada ste sa svojim detetom napolju, promatrajte različite kuće. Primetit ćete da postoje mnoge sličnosti, kao i razlike u kućama. Krovovi mogu biti različiti, neke kuće imaju mali vrt, druge imaju više katova. Postoje kuće sa više od 20. katova.

Ne žive svi ljudi u kućama. Na primer, neki nomadi žive u šatorima, neki u inuitima i iglovima, a prinčevi i princeze su pre živeli u dvorcima.

Od različitih kutija možete zajedno sa svojim detetom graditi kuće. Možete, tekođer, izraditi jedan celi grad koji ima više ulica i dečje igralište.

Mnogo zabave kod gradnje!

1. SEDMICA: KOD KUĆE

1 dan

Trebate:

- 76. i 77. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Tačno promatrati
razmišljati o svojoj okolini.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 76. stranici. Možete i postavljati pitanja, npr:
 - U kojoj sobi je dete?
 - Šta dete radi?
 - Koliko bi moglo biti sati?
 - Kada ideš na spavanje?
 - Kako izgleda tvoja soba?
 - Imaš li postere u svojoj sobi?
- Pođite sa svojim detetom u spavaću sobu i zadajte si naizmenično zadatke, npr:
 - Sedni na krevet.
 - Lezi na krevet.
 - Šta je u ormaru?
 - Šta visi na zidu?
 - Stani pokraj kreveta.
 - itd.

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete na 77. stranici nacrtá u čemu bi rado živelo.
- Razgovarajte o danima u sedmici, npr:
 - Koji dan je danas?
 - Koji dan je bio jučer?

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 78. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- kutiju sa sledećim predmetima: drvena kutljača, kamen, maramica / rupčić, plastična kašika, čaša od debelog stakla.

Vaše dete uči:

Svojstva različitih materijala.

Zadaci:

- Isecite rupu u kutiji, dovoljno veliku za šaku, ili je pokrijte maramom. (Cilj je da Vaše dete ne može videti, već osetiti predmete.)
Savet: Sačuvajte ovu kutiju!
- Primeri zadataka:
 - Neka Vaše dete potraži maramicu / rupčić.
 - Neka potraži nešto tvrdo.
 - Neka potraži nešto tvrdo i hladno.
 - Neka samo izvuče nešto iz kutije i ustanovi je li toplo ili hladno. Je li tvrdo ili meko?
 - Neka samo uzme neki predmet iz kutije i o njemu priča.
 - Itd.
- Neka Vaše dete na 78. stranici nacrtá liniju od stana do materijala od kojeg je stan napravljen.

4. dan

Vaše dete uči:

raspored dana.

Zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o dnevnom rasporedu, npr:
 - Šta radiš ujutro?
 - Jesi li u podne kod kuće?
 - Gde si uvečer?

5. dan

Trebate:

- kutiju,
- manje limenke,
- rolu toaletnog papira,
- štapiće (npr. one za ražnjiće),
- papir,
- novine,
- makaze / škare.
- lepak / ljepilo.

Vaše dete uči:

Pažljivo seći i lepiti,
otprilike odrediti koliko je nešto veliko.

Zadatak:

- Izgradite zajedno sa svojim detetom kutiju u spavaćoj sobi. (To može biti ukrasna kutija, ali i dio kućice za lutke.)

Posebni zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o sobama u Vašoj kući.
- Razgovarajte o velikim gradovima, malim selima, ulicama i kućama. (npr. kamp-kućica, brod, farma, koliba, neboder, iglo itd.)
- Pevajte zajedno uspavanku.

2. SEDMICA: KOD KUĆE

1. dan

Trebate:

- 79. i 80. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- makaze / škare.

Vaše dete uči:

Logično razmišljati,
razliku između dana i noći.

Zadaci:

- Neka Vaše dete promotri sliku na 79. stranici i opiše razlike koje nalazi.
- Isecite, ili pustite svoje dete neka ono samo iseče slike na 80. stranici. Tri slike uvek pripadaju zajedno. Ispričajte priču prema ovim slikama, npr:
 - Ovde vidiš prljave ruke, a ovde vidiš čiste ruke. Šta se moglo u međuvremenu dogoditi?
 - Ovde vidiš prljavo dete, dok ovde vidiš dete kako sedi u kadi. Koja slika sledi?
 - Ovde vidiš prljave šalice, a tamo vidiš sudoper; šta misliš da će se desiti?

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- jednu kutiju i različite materijale za modeliranje,
- makaze / škare.
- lepak / ljepilo,
- fotografiju ulice sa kućama (Vaša ulica je najpodobnija),
- fotografiju dnevne sobe.

Vaše dete uči:

pažljivo seći i lepiti,
prikaz stvarnosti.

Zadaci:

- Razgovarajte o fotografijama, npr:
 - Šta vidiš na fotografiji?
 - Tko ovde stanuje?
 - Gde stanuju naše komšije?
 - Pokaži mi ormar na fotografiji.
- Neka Vaše dete od materijala za modeliranje izradi dnevnu sobu i priča o tome.

4. dan

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o različitim sobama u kući i o tome, šta se u njima radi.
- Neka Vaše dete napolju oseti različite materijale, npr. kamen, drveni okvir prozora, bicikl od metala itd.
- Igrajte se sa limenkom.

5. dan

Trebate:

- 81. i 82. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- običnu olovku.

Vaše dete uči:

promatrati razlike,
prepoznati predmete koji se pokreću.

Zadaci:

- Neka Vaše dete na 81. stranici nacrtá stvari koje nedostaju.
- Neka Vaše dete na 82. stranici imenuje sve predmete, te oboji samo one predmete koji se pokreću.

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete izradi novu sobu za lutkinu kućicu.

- Pospremajte zajedno sa svojim detetom i razgovarajte o predmetima koji Vam kod pospremanja služe.

3. SEDMICA: KOD KUĆE

1. dan

Trebate:

- 83. i 84. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- makaze / škare.

Vaše dete uči:

razgovarati o osećajima / osjećajima.

Zadaci:

- Neka Vaše dete priča o slici na 83. stranici, npr.:
 - Kada plače beba, a kada ti?
 - Zašto tada plačeš?
 - Šta odgojitelj/ica u obdaništu čini kada ti plačeš?
 - Plačeš li samo onda kada se nečega bojiš, ili plačeš i kada se ljutiš?
- Neka Vaše dete odglumi da je tužno i da ga netko teši.
- Isecite, ili pustite svoje dete da samo iseče slike na 84. stranici i neka o tome razgovara s Vama.
- Neka Vaše dete zajedno plegne slike, one koje ga raduju i one koje ga rastužuju.

Posebni zadaci:

- Ispričajte svom detetu šta Vas raduje i čemu ste se radovali kada ste bili dete.
- Prema slici na 84. stranici izmenjujte sa svojim detetom sećanja.
- Promenite sadržaj limenke i pustite svoje dete neka pogodi šta se unutra nalazi.

2. dan

Zadaci:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 85. i 86. stranicu listova za vežbu,
- jednu maramicu / rupčić,
- kašiku / žlicu,
- sapun,
- igračke,
- jednu jabuku,
- makaze / škare,
- lepak / ljepilo.

Vaše dete uči:

rasporediti,
pažljivo seći.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o ovim predmetima. Neka Vaše dete pritom uzme ove predmete u ruke i obrati pažnju na to kako se osećaju, kakvim se čine.
- Zatražite od svog deteta da pospremi stvari, jednu po jednu. (Možete pritom igrati igru "Toplo-hladno".)
- Neka Vaše dete iseče sličice sa 85. i 86. stranice i zalepi ih tamo gde pripadaju.

Poseban zadatak:

- Stvarajte zajedno, ili pustite svoje dete da samo nalazi reči koje se rimuju sa sledećim rečima:
 - kuća...
 - mesec...
 - konopac...
 - prozor...
 - vreme...
 - stanovanje.

4. dan

Trebate:

- 87. stranicu listova za vežbu.

Zadaci:

- Neka Vam Vaše dete priča o kućama koje pripadaju životinjama sa 87. stranice.
- Pevajte zajedno pesmicu:

PESMICA

Jedan, dva, tri, četiri. (brojite na prste)
Četiri noge stolica ima,
a ne može da hoda njima.

Četiri noge ima zeko. (napravite rukama zečje uši)
Hop! On skoči preko. (napravite skok)

Pet, šest, sedam, osam.
Tvoju sliku u novčaniku nosam. (pokažite sliku)

5. dan:

Trebate:

- 88. i 89. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- kutiju sa materijalima za modeliranje.

Vaše dete uči:

predočiti stvarnost umanjeno,
boje: *crvenu, zelenu, plavu, žutu i ljubičastu*.

Zadatak:

- Neka Vaše dete na 88. stranici oboji:
 - sva polja sa brojem 1 u crveno,
 - sva polja sa brojem 2 u zeleno,
 - sva polja sa brojem 3 u žuto,
 - sva polja sa brojem 4 u plavo,
 - sva polja sa brojem 5 u ljubičasto.

Posebni zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slikama na 89. stranici i koristite pritom pojmove „prednja strana“ i „stražnja strana“.

- Pustite svoje dete neka nalepi slike sa prednje strane na odgovarajuće slike sa stražnje strane.
- Igrajte se sa limenkom.

Jelo i piće

Jelo i piće nam je potrebno, ali ono može biti ukusno i stvarati nam ugodu. U mnogim porodicama se svi okupljaju za vreme obroka. Vreme jela vrlo često je i vreme odmora.

Ljudi imaju različite navike kod jela:

- jedu u različita doba dana,
- u nekim porodicama se dvaput dnevno priprema topli obrok, u drugim jednom.
- koristi se različito posuđe, različiti začini i različite namirnice.

Ova tema ne obrađuje samo različite namirnice, već i njihovu nabavu i pripremu. Potom sledi pranje zubi.

Možete zajedno sa svojim detetom voditi dnevnik, kako bi imali uvid u to šta ste u kojim danima jeli. Možda bi Vam se dopalo poduzeti nešto zajedno sa roditeljskim trenerima, npr.:

- zajedno nabavljati namirnice,
- zajedno kuvati i obrokovati u obdaništu / vrtiću,
- zajedno jesti jela pripremljena prema receptima iz različitih zemalja,
- međusobno se pozivati na ručak ili večeru.

Mnogo zabave i dobar tek!

1. SEDMICA: JELO I PIĆE

1. dan

Trebate:

- 91., 92. i 93. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- makaze / škare.
- lepak / ljepilo.

Vaše dete uči:

planirati kupovinu,
ići u kupovinu.

Zadaci:

- Neka Vaše dete priča o slici na 91. stranici.
- Napravite na 92. stranici listu za kupovinu. Neka Vaše dete potom obavi kupovinu ili to možete učiniti zajedno.

Posebni zadaci:

- Izradite na 93. stranici knjižicu i ispunite, zajedno sa svojim detetom, prvi dan.
- Razgovarajte o današnjem jelu.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Posebni zadaci:

- Ispunite zajedno drugi dan u knjizi: Šta si danas jeo/jela i pio/pila?
- Ogulite zajedno jednu jabuku i promotrite je iznutra.

3. dan

Trebate:

- 94. i 95. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice
- tri prazne boce.

Vaše dete uči:

Pojmove *puno, prazno, polupuno, žutu i plavu boju*, različite vrste voća.

Zadaci:

- Neka Vaše dete ispuni vodom jednu punu i jednu polupunu bocu, a jednu ostavi praznom. Neka potom usporedi boce.
- Navedite svoje dete da na 94. stranici oboji prazne boce u žutu, polupune u plavu, a pune u crvenu boju.
- Neka potom oboji voće na 95. stranici.

Poseban zadatak:

- Ispunite treći dan u knjižicu: Šta si danas jeo/jela i pio/pila?

4. dan

Trebate:

- sveže voće,
- druge sastojke za voćnu salatu, prema volji,
- jedan nož.

Vaše dete uči:

različite vrste voća.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o različitim vrstama voća.
- Pripremite zajedno voćnu salatu i ohrabrite svoje dete da samo iseče voće.

Zadatak za nadziranje:
Nadzirite svoje dete dok seče voće.

Poseban zadatak:

- Ispunite četvrti dan u knjižicu: Šta si danas jeo/jela i pio/pila?

5. dan:

Trebate:

- 96. i 97. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- dugmad.

Vaše dete uči:

različite vrste voća i povrća,
brojeve 1,2,3,4 i 5.

Zadaci:

- Zajedno sa svojim detetom vežbajte brojanje na dugmadi.
- Neka Vaše dete na 96. stranici oslika toliko točaka, koliko je jabuka na slici. Napišite odgovarajući broj.

Posebni zadaci:

- Ispunite peti dan u knjižicu: Šta si danas jeo/jela i pio/pila?
- Pustite svoje dete neka priča o slici na 97. stranici i neka oboji sve šta se može jesti ili piti crvenom, a igračke žutom bojom .

2. SEDMICA: JELO I PIĆE

1. dan

Trebate::

- 98. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

moгуćnosti različitog korištenja i kombinovanja namirnica,
pravila za stolom.

Zadaci:

- razgovarajte sa svojim detetom o slici na 98. stranici.
- Razgovarajte sa svojim detetom o pravilima za stolom u Vašoj kući, te o tome tko gde sedi za stolom.
- Nabrojite šta se može pripremiti od:
 - jabuke, npr.: kompot, kolač itd.
 - mleka: kakao,...
 - riže:...
- Šta je potrebno za pripremanje supe?
- Šta je potrebno za pripremanje ...? (Izaberite neko jelo po volji.)

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 99. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- dugmad.

Vaše dete uči:

brojeve od 1 do 10,
pojam *tačno toliko*.

Zadaci:

- Na dugmadi zajedno vežbajte brojanje, npr.: „Daj mi osam dugmadi!“ (Napišite brojku na list papira)
- Neka Vaše dete na 99. stranici zaokruži tačan broj.
- Neka Vaše dete postavi stol.
- Zajedno izbrojite tanjire i pribor za jelo.

4. dan

Trebate:

- različite sastojke za pečenje kolača,
- potrebštine za pečenje kolača.

Vaše dete uči:

peći,
poimati količine.

Zadaci:

- Pecite zajedno sa svojim detetom i pritom ga pustite da šta više uradi samostalno.
- Pustite svoje dete neka postavi stol i potom izbrojite tanjire, čaše i pribor za jelo.

5. dan

Trebate:

- 100. i 101. stranicu listova za vežbu,
- šareni papir,
- sliku slatkiša.

Zadatak:

- Neka Vaše dete papirom okiti (ulepša) tortu na 100. stranici.

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete izbroji predmete na 101. stranici i zaokruži tačan broj.
- Neka Vaše dete pojede komad hleba sa onim namazima i namirnicama koje izabere.

3. SEDMICA: JELO I PIĆE

1. dan

Trebate:

- 102. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

formulisati rečima svoje misli.

Zadaci:

- Neka Vaše dete na 102. stranici oboji sve šta se jede u odgovarajuće boje.
- Razgovarajte sa svojim detetom o slikama na 102. stranici i pustite ga da Vam navede sve šta mu je ukusno. (Vi mu možete reći je li to zdravo i zašto je to tako.)

Poseban zadatak:

- Zajedno naučite napamet pesmicu.

Pesmica

Dva paradajza su pošla u šetnju,
jer su smatrali da trebaju kretanju.
Dva su auta prišla,
kad je družina na zebru sišla.
Na zebri su susreli krompire,
i za čas nastao je pire!

2. dan

Zadaci:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Iznajmite u biblioteci jednu dečju kuharicu i potom zajedno pripremite neko jelo.

3. dan

Trebate:

- 103. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

razgovarati o jelima i imenovati ona jela koja su mu ukusna.

Zadaci

- Neka Vaše dete nacrtajelo na tanjiru koje mu je ukusno.
- Neka nacrtaj pripor za jelo za tanjir na 103. stranici.

Poseban zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o svrsi pranja zubi.

4. dan

Vaše dete uči

Pravilno prati zube.

Zadatak:

- Zajedno operite zube i pritom pokažite svom detetu pravilnu tehniku pranja.

Poseban zadatak:

- Pevajte neku pesmicu o namirnicama sa svojim detetom.

5. dan

Trebate:

- 104. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- običnu olovku.

Vaše dete uči:

pojmove *zdravo i nezdravo, ukusno i neukusno*,
ciljano se koristiti olovkom.

Zadaci:

- Uz pomoć slika na 104. stranici razgovarajte o hrani za životinje.
- Neka Vaše dete olovkom nacрта put koji životinje moraju preći da bi došle do hrane.

Poseban zadatak:

- Igrajte se sa svojim detetom igre: navedite mu različita jela i pustite ga neka odgovori sa *ukusno* ili *neukusno*, *zdravo* ili *nezdravo*. Neka pritom obrazloži zašto je neko jelo ukusno ili neukusno, zdravo ili nezdravo. Potom zamenite uloge: Vaše dete navodi različita jela, a Vi odgovarate sa *ukusno* ili *neukusno*, *zdravo* ili *nezdravo*, obrazložite zašto je tako.

Porodica / Obitelj

Odraslima porodica mnogo znači. Deci također. Svom detetu možete ispričati mnogo toga o porodici.

Možete razgovarati o tome kako je porodica sastavljena, te o određenim članovima porodice: otac, majka, braća i sestre, baka, deda, stric, strina itd.

Možete napraviti razliku između bliže i dalje rodbine. Postoje mnoge mogućnosti održavanja kontakta sa rodbinom. Vaše dete se može dopisivati razglednicama sa rođacima koji daleko stanuju. Kod rodbine, koja stanuje u blizini, Vaše dete može i prenoćiti.

Za ovu temu praktično je imati porodični album pri ruci.

Članove porodice može se vrlo često prepoznati po tome da si međusobno slične. Postoje zajedničke karakteristike u vanjskom izgledu, kao na primer oblik nosa, usta ili očiju. U porodici ima i razlika. Ali često su i različiti.

Razgovarajte o Vašoj rodbini u domovini i o tome šta prema svojoj rodbini osećate.

Mnogo zabave s temom "Porodica" / "Obitelj"!

1. SEDMICA: PORODICA / OBITELJ

1. dan

Trebate:

- 106. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- porodični album / obiteljski album.

Vaše dete uči:

porodične odnose sa bakom, dedom, stričem, strinom itd.

Zadaci:

- razgovarajte sa svojim detetom o porodičnim fotografijama i o članovima porodice.
- Navedite svoje dete da naslika svoju porodicu na 107. stranici.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Igrajte se igre „Porodica miševa“.

IGRA PRSTIJU

Ovo je tata miš.	(Držite jednom rukom palac druge ruke)
On izgleda kao svaki miš:	(Dignite ramena kao da se pitate)
krzno mu je mekano,	(Pogladite poledinu ruke)
šiljast nos,	(S obe ruke napravite šiljast oblik)
velike uši	(Napravite rukama uši)
i jedan ovako dugačak rep.	(S oba kažiprsta pokažite dužinu)
Ovo je mama miš.	(Primate kažiprst)
Ona izgleda kao svaki miš:	(...kao gore)

mekano krzno,
šiljast nos,

velike uši
i ovako dugačak rep.

Ovo je sestra miš.

(Primate jednom rukom
srednji prst druge ruke)

Ona izgleda kao svaki miš:
mekano krzno,
šiljast nos,
velike uši,
i ovako dugačak rep.

(...kao gore)

Ovo je brat miš.

(Primate prstenjak)

On izgleda kao svaki miš:
mekano krzno,
šiljast nos,
velike uši
i ovako dugačak rep.

(...kao gore)

Ovo je beba miš.

(Primate mali prst)

Ona ne izgleda kao svaki miš

(Dignite ramena kao da se
čudite)

golo krzno,
prčast nos,

(Pljesnite na poleđinu ruke)
(S obe ruke oblikujte prčast
nos)

male uši

(Rukama napravite male uši)

i ovako kratak rep.

(Kažiprstom pokažite koliko
kratak)

3. dan

Trebate:

- 107. stranicu listova za vežbu,
- putnu torbu,
- predmete koji mogu stati u putnu torbu,
- predmete koji su preveliki da bi mogli stati u putnu torbu.

Vaše dete uči:

da ne može sve stati u putnu torbu,

Kommunale
Integrationszentren
NRW

zapamtiti nešto.

Zadaci:

- Igrajte se sa svojim detetom igre: Spremam svoju putnu torbu i uzimam...

IGRA: Spremam svoju putnu torbu

Spremam svoju putnu torbu i uzimam....za dedu.

Spremam svoju putnu torbu i uzimam....za dedu i baku.

Spremam svoju putnu torbu i uzimam....za dedu, baku i strinu.

Itd.

- Zajedno sa svojim detetom stavite predmete u putnu torbu tako da ju možete zatvoriti.
- Neka Vaše dete na 107. stranici oslika stvari koje stanu u putnu torbu.

Poseban zadatak:

- Ispričajte svom detetu jednu priču i pustite ga da ju ono prepriča.

4. dan

Vaše dete uči:

Slušati i pričati priču.

Zadaci:

- Pričajte svom detetu neki priču iz Vaše porodične svakodnevnice i nakon nekog vremena ga pustite da dalje nastavi prepričavati istu.

5. dan

Trebate:

- 108. i 109. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

zamisliti kraj neke priče.

Zadatak:

- Navedite svoje dete na razgovor o slikama na 108. stranici i pustite ga neka od dve slike izabere jednu sliku koja bi mogla predstavljati kraj priče.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete na 109. stranici oslika kvadratiće:
 - sa brojem 1 narandasto / narančasto,
 - sa brojem 2 crveno,
 - sa brojem 3 plavo,
 - sa brojem 4 žuto,
 - sa brojem 5 zeleno.

2. SEDMICA: PORODICA / OBITELJ

1. dan

Trebate:

- 110. i 111. stranicu listova za vežbu,
- telefon,
- brojeve telefona članova porodice / obitelji.

Vaše dete uči:

telefonirati i pričati o nekoj slici.

Zadaci:

- Napišite broj telefona jednog člana porodice na komad papira, tako da je čitljiv (na ovom komadu papira sme biti samo taj jedan broj). Neka Vaše dete potom bira broj. Oslušajte da li Vaše dete kaže svoje ime i predstavi se.
- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 110. stranici i o tome kako možemo održavati kontakt sa rodbinom koja živi daleko, npr. nazvati, pisati, poslati sliku, e-mail itd.

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete nazove nekog svog prijatelja. Objasnite svom detetu da je telefon vrlo bitan u hitnim situacijama.
- Neka Vaše dete iseče sličice na 111. stranici.
Koje slike pripadaju zajedno?

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Posebni zadaci:

- Pođite sa svojim detetom do poštanskog sandučeta kako biste poslali pismo.
- Neka Vaše dete pogleda u kućno poštansko sanduče i nabroji šta je u njemu našlo:
 - pismo,
 - razglednicu,
 - jedne novine,
 - reklame, itd.

3. dan

Trebate:

- 112.stranicu listova za vežbu,
- fotografije na kojima Vaše dete izgleda veselo ili tužno.

Vaše dete uči:

razdvajati reči na slogove,
formulisati rečima svoje osećaje.

Zadaci:

- Neka Vaše dete ponavlja reči i pljeska rukama uz slogove:
 - biljka bilj - ka
 - brada bra - da
 - bonbon bon – bon
 - željeznica že – ljez – ni - ca
 - Kofer Ko – fer
 - kašika ka – ši – ka / žlica žli - ca
 - ruke ru - ke
 - olovke o – lov - ke
 - Telefon Te – le – fon(Možete ove reči navesti i drugim redom).
- Razgovarajte sa svojim detetom o slikama na 112. stranici: Kako se deca osećaju?

4. dan

Trebate:

- 113. stranicu listova za vežbu,
- olovku.

Vaše dete uči:

spajati količine sa brojkama.

Zadatak:

- Neka Vaše dete na 113. stranici spaja brojeve od 1 do 10.

Poseban zadatak:

- Igrajte se sa svojim detetom igre „Vidim nešto šta ti ne vidiš“.
Potražite nešto okruglo, trokutno, četverokutno i kvadratično u sobi. Neka

Vaše dete pogodi o čemu se radi. Ovu igru možete igrati bilo gde: u autu, na tržnici, u vozu itd.

5. dan

Trebate:

- 114. stranicu listova za vežbu,
- porodične / obiteljske fotografije.

Vaše dete uči:

primetiti ono šta nedostaje i to zapamtiti.

Zadaci:

- Igrajte se sa svojim detetom kimove igre sa porodičnim fotografijama.
- Pustite svoje dete neka na 114. stranici oslika ono šta pripada slici u levom kvadratiću.

3. SEDMICA: PORODICA / OBITELJ

1. dan

Trebate:

- 115. i 116. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

da i životinje imaju porodicu,
spajati količine sa brojkama.

Zadaci:

- Neka Vaše dete priča o različitim članovima porodice na osnovi slike na 115. stranici.
- Neka Vaše dete na 116. stranici nacrtá linije između predmeta i deteta sa tačnim brojem.

2. dan

Trebate:

- 117. stranicu listova za vežbu,
- običnu olovku,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Razmišljati o svojoj porodici.

Zadatak:

- Neka Vaše dete na 117. stranici naslika sebe, svog oca, svoju majku, možda brata ili sestru.

Poseban zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 118. stranicu listova za vežbu,

- stare porodične fotografije,
- staru fotografiju Vašeg deteta.

Vaše dete uči:

Odnos između deteta, roditelja i dede i bake,
napraviti porodični album.

Zadaci:

- Pogledajte zajedno sa svojim detetom porodične fotografije i razgovarajte o tome, npr.:
 - Tko je najstariji, a tko najmlađi?
 - Tko je otac, a tko je dete?
 - Tata je dete od dede i bake.
 - Tetka je sestra od mame i dete od dede i bake.
- Neka Vaše dete na 118. stranici napravi porodičnu knjigu: U polje "Ovo sam ja" stavi svoju sliku, u polje "Otac i majka" sliku roditelja itd.

4. dan

Vaše dete uči:

poznavati veze između članova porodice / obitelji.

Zadatak:

- Igrajte se igre prstiju.

IGRA PRSTIJU

Ovo je deda, debeo i kratak,	(palac)
ovo je baka, pravi kolač sladak,	(kažiprst)
ovo je otac, velik i snažan,	(srednji prst)
ovo je mama, to je prst važan,	(prstenjak)
a ovo ovde je mali Marko,	(mali prst)
a cela porodica, to je moja ruka.	

5. dan

Trebate:

- 119. stranicu listova za vežbu,

- drvene bojice,
- poštansku marku,
- običnu olovku.

Vaše dete uči:

Poslati razglednicu.

Zadaci:

- Neka Vaše oboji i iseče sliku na 119. stranici i potom je zalepi na komad čvrstog papira. Navedite svoje dete da nacrtá linije za adresu na poleđini i zatim zajedno pošaljite razglednicu. (Vaše dete može rođacima koji žive u komšiluku ubaciti razglednicu u poštansko sanduče.)
- Neka Vaše dete nacrtá ono šta nedostaje na 120. stranici.

Napolju / Vani, na putu

Napolju znači izaći iz kuće. Napolju nismo samo kada putujemo, već i onda kada poduzimamo nešto u bližoj okolini.

U bližoj okolini možete napraviti izlet u:

- park,
- biblioteku,
- šumu,
- obližnje jezero,
- reku / rijeku,
- obližnje selo.

U park ne morate ići samo pri dobrom vremenu. Možete ići i kada pada kiša. Možete promatrati različite boje cveća i bilja u parku.

Posetite obližnju biblioteku. Tamo možete pri ugodnoj atmosferi pregledati knjige, igre i, sa iskaznicom, možete iznajmiti mnoge interesantne medije.

Koristite razna prevozna sredstva, kao npr. voz, autobus, podzemnu željeznicu, bicikl ili auto.

Lepo je biti napolju. Također je lepo i udobno praviti planove. Važno je da sa svojim detetom razgovarate i uključite ga u planove za izlet. Na primer: Šta ćemo poneti na izlet u šumu?

Mnogo zabave napolju! Mnogo zabave vani!

1. SEDMICA: NAPOLJU

1. dan

Trebate:

- 1. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- fotografije sa odmora ili izleta.

Vaše dete uči:

pojmove koji su povezani sa izletom,
osvežiti sećanja.

Zadaci:

- Zajedno pogledajte fotografije i razgovarajte, možda i sa celom porodicom, o stvarima kao npr.:
 - Gde je ova fotografija slikana?
 - Zašto je ova fotografija slikana?
 - Tko je na fotografiji?
 - Šta se vidi na ovoj fotografiji?
- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 1. stranici:
 - Tko je na slici?
 - Šta misliš: kamo ona ide?
 - Da li si se ikada vozio vozom / vlakom?
 - Kamo se još može voziti?

Posebni zadaci:

- Ispričajte svom detetu neku priču sa putovanja.
- Za vreme šetnje pokažite svom detetu različita prevozna sredstva u Vašoj okolini, npr. autobus, podzemnu željeznicu, voz ili tramvaj.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 123. stranicu listova za vežbu,

- knjige ili slike sa životinjama na farmi, u zoološkom vrtu itd.
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

razlike između životinja na farmi i u zoološkom vrtu,
koristiti se novim rečima.

Zadaci:

- Zajedno pogledajte knjige i obratite svom detetu pažnju na razlike između životinja na farmi i onih u zoološkom vrtu.
- Razgovarajte sa svojim detetom o životinjama na 2. stranici, npr.:
 - Kakva je ovo životinja?
 - Gde živi ova životinja?
 - Naslikaj životinje koje žive na farmi.

Poseban zadatak:

- Neka Vaše dete upotpuni rečenice::
 - Ti jedeš svojim ... (ustima),
 - Pas jede svojom... (njuškom),
 - Patka jede svojim ... (kljunom),
 - Konj jede svojom ... (njuškom),
 - Mačka njuši svojim ... (nosom),
 - Slon jede svojom ... (njuškom), ali stavlja hranu u njušku svojom surlom.

4. dan

Trebate:

- 124. i 125. stranicu listova za vežbu,
- makaze / škare,
- karton,
- lepak / ljepilo.

Vaše dete uči:

prepoznati i opisati situacije i mesta,
postaviti igru sa daskama.

Zadatak:

- Igrajte se igre obilaska. Nalepite stranice 124. i 125. na karton, potom ih isecite.

Igra obilaska

Na 124. stranici ćete naići na igru obilaska.

Deca posećuju različita mesta i doživljavaju avanture. Koja mesta posećuju i koje avanture doživljavaju ovisi o tome, koje karte Vaše dete postavi na slobodna polja. Na 4. stranici su naslikane karte koje Vaše dete može izabrati.

Dok bira različite karte, Vaše dete proživljava različite avanture.

Neka Vaše dete postavi karte sa 4. na 3. stranicu i potom ispriča članovima porodice priču.

5. dan

Trebate:

- 126. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

prepoznati pogreške.

Zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 126. stranici i pustite ga neka potraži pogreške.

Poseban zadatak:

- Pođite, možda tramvajem ili autobusom, u park ili na tržnicu.

2. SEDMICA: NAPOLJU

1. dan

Trebate:

- 127. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

opisati neku sliku,
oponašati glasove životinja.

Zadatak:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 127. stranici.
- Pitajte svoje dete koje zvukove prave životinje. Poznaje li Vaše dete druge glasove?

Poseban zadatak:

- Igrajte se sa svojim detetom igre „Spremam svoju putnu torbu i uzimam...” ali je malo promenite, npr:
 - Putujem autobusom.
 - Putujem autobusom i tramvajem.
 - Putujem autobusom, tramvajem i vozom.
 - itd.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Igrajte se igre obilaska.

3. dan

Trebate:

- 7. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Isplanirati izlet i opisati put.

Zadatak:

- Pustite svoje dete neka na 7. stranici listova za vežbu nacrtati i opiše put kojim prolazi.

Poseban zadatak:

- Pogledajte zajedno s svojim detetom na geografskoj karti put do Vaše domovine ili nekog drugog mesta odmora. Neka Vaše dete nabroji igračke koje želi tamo poneti.

4. dan

Trebate:

- 8. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

razmišljati o sebi.

Zadaci:

- Pustite svoje dete da priča o tome šta deca na 8. stranici rade.
- Neka Vaše dete oslika slike na kojima neko od te dece radi nešto, šta Vaše dete također zna.

5. dan

Trebate:

- 9. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Pažljivo proveriti i kombinovati / kombinirati stvari.

Zadatak:

- Slike na levoj strani su delovi slike na desnoj strani. Neka Vaše dete oslika one na kojima pronađe delove druge slike.

Posebni zadaci:

- Neka Vaše dete broji do deset.
- Vežbajte zajedno sa svojim detetom različite načine kretanja, npr.: brzo hodanje, skakanje, hodanje na prstima, šuljanje itd.

3. SEDMICA: NAPOLJU

1. dan

Trebate:

- 131. i 132. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice.

Vaše dete uči:

Šta se sve može raditi na odmoru ili za vreme praznika.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slikama na 131. stranici.
- Razgovarajte sa svojim detetom o raznim aktivnostima koje se mogu poduzeti za vreme praznika i odmora, kao npr.:
 - oputovati,
 - posetiti rodbinu,
 - ići u šetnju
 - plivati,
 - itd.
- Neka Vam Vaše dete ispriča šta je njemu najlepše šta se može poduzeti na odmoru.

Poseban zadatak:

- Nabrojite zajedno sa svojim detetom pojedine dane u sedmici, te izradite na 132. stranici sedmični plan godišnjeg odmora sa svim željenim aktivnostima.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

Poseban zadatak:

- Igrajte se zajedno sa svojim detetom igre „Spremam svoju putnu torbu“ na temu „Šta nosim sa sobom kada sam napolju?“.

3. dan

Trebate:

- 133. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- makaze / škare.

Vaše dete uči:

Tačno gledati, promotriti i kombinovati / kombinirati.

Zadatak:

- Neka Vaše dete iseče slike sa dna 12. stranice i potom ih nalepi uz tačnu sliku gore.

Poseban zadatak:

- Otiđite sa svojim detetom u šetnju komšilukom i promatrajte šta Vašem detetu ima značenje.

4. dan

Trebate:

- 134. stranicu listova za vežbu
- lepak/ ljepilo,
- makaze / škare.

Vaše dete uči:

različita prevozna sredstva,
seći i lepiti.

Zadaci:

- Zajedno isecite različita prevozna sredstva
- Neka Vaše dete na 134. stranici odredi kamo slike, koje ste isekli, pripadaju i potom ih zalepi.

Poseban zadatak:

- Igrajte se sa svojim detetom igre obilaska.

5. dan

Trebate:

- 135. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

Planirati i donositi odluke,
napraviti brod od papira.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o različitim načinima bivanja napolju.
- Pokušajte zajedno sa svojim detetom sa različitim materijalima za igru, stvarati različite prometne situacije.
(Materijali: npr. pokrivač, tepih, autići, figurice itd.)
- Igrajte se igre „Spremam svoju putnu torbu i uzimam...“, npr.: „Danas idemo na izlet i ti smeš reći kamo idemo, kako ćemo tamo stići i šta ćemo poneti.“

Poseban zadatak:

- Prema uputama na 135. stranici napravite brodić od komada papira.

Životinje

Sva deca vole životinje. Životinje bude osećaje; želju za maženjem i nežnosti, ali često bude i osećaj straha i nesigurnosti. Odnos prema životinjama drugačiji je u različitim zemljama.

Životinje su bića koja decu fasciniraju i o kojima deca žele mnogo naučiti. U životinjskom svetu postoje mnoge vrste različitog izgleda i sa različitim načinom života. Izvori informacija o životinjama su vrlo veliki. Knjige i filmovi o životinjama nude Vam mogućnosti da sa svojim detetom započnete razgovor o životinjama.

Kako bi Vaše dete shvatilo i razumelo temu "Životinje", bitno je da mu omogućite da doživi životinje. Razmislite o tome, gde kod Vaše rodbine ili prijatelja Vaše dete može susresti kućne ljubimce ili domaće životinje. U Vašoj okolini sigurno postoje mogućnosti upoznavanja različitih vrsta životinja, npr.:

- na farmi ili selu,
- u zoološkom vrtu,
- u cirkusu,
- u prodavnici životinja,
- u obližnjem nacionalnom parku.

Možda u Vašoj okolini postoje i druge mogućnosti sretanja životinja. Razgovarajte sa grupom programa „Rucksack“ ili sa poznanicima i prijateljima o mestima gde se mogu susresti životinje, te posetite ta mesta, možda zajedno sa drugim porodicama.

Neke životinje se mogu sresti i u šumama, na rekama i jezerima ili na livadama, gde one slobodno žive. Isplati se i kod kuće razgovarati sa svojim detetom o manjim životinjama, kao što su pauzi, muve ili komarci.

Mnogo zabave kod istraživanja životinjskog sveta!

Materijal za temu „Životinje“ razvijen je u RAA/Ured za međukulturalni rad, Essen. Preuzet je za prijateljsku dozvolu.

1. SEDMICA: ŽIVOTINJE

1. dan

Trebate:

- 137. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

imenovati životinje,
koncentrisati se / skoncentrirati se.

Zadaci:

- Pogledajte zajedno sa svojim detetom sliku na 137. stranici i razgovarajte o tome, npr.:
 - Koje životinje poznaješ? Možeš li ih imenovati?
 - Poznaješ li i druge životinje?
 - Koja životinja ima pruge i liči na konja?
 - Koja životinja ima najduži vrat?
 - Koja životinja nosi svoje mlade u torbi?
 - Koja životinja je najteža?
 - Koju životinju nazivamo „Kraljem životinja“?
 - Itd.
- Pitajte svoje dete poznaje li još neke životinje.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 138. stranicu listova za vežbu,
- Drvene bojice.

Vaše dete uči:

Uočiti razlike.

Zadatak:

- Zajedno sa svojim detetom pogledajte slike na 138. stranici. Pustite ga neka pronađe 5 razlika na slikama. Kada Vaše dete pronađe ove razlike, neka ih zaokruži i imenuje.

4. dan

Trebate:

- 139. i 143. stranicu listova za vežbu,
- makaze / škare,
- drvene bojice,
- karton DIN A4,
- stroj za pravljenje rupica,
- jednu vrpcu.

Vaše dete uči:

napraviti knjigu,
igrati se rečima,
uči se fina motorika,
potiče se mašta.

Zadaci:

- Neka Vaše dete oboji životinje na 139. i 143. stranici. Neka potom iseče oba crteža po iscrtanoj liniji. Zatim je potrebno preseći svaku polovicu do kraja linije i poleći gotove stranice jednu na drugu. Neka Vaše dete izbode rupice na zatvorenom kraju stranica. Na kraju knjiga dobiva korice od kartona. Presecite karton po sredini i napravite rupice na dužoj stani. Zajedno sa svojim detetom položite po jedan poklopac od kartona iznad i ispod stranica knjige i provucite vrpcu kroz rupice.
- Zajedno pogledajte "Knjigu o životinjama za zabavu". Neka Vaše dete isproba nova životinjska otkrića i smišlja imena za njih, npr. iz krokodila i slona "krokoslon" ili "slonodil" itd.

5. dan

Trebate:

- koru oraha,
- ostatke kartona,
- lepak / ljepilo.

- malo crne, sive i smeđe vune,
- makaze / škare,
- crni flomaster.

Vaše dete uči:
jača se fina motorika.

Zadaci:

- Igrajte se sa svojim detetom igre prstiju: „Porodica miševa“, koju ste naučili kod teme “Porodica”.
- Napravite miševe od polovica oraha. Neka Vaše dete ove polovice oraha zalepi na karton. Komad vune treba zalepiti kao rep. Nakon šta se lepak osušio, može se iseći okolo. Dva komada vune se koriste za brkove. Neka Vaše dete flomasterom nacрта oči. Na kraju se mogu iseći i nalepiti uši.

IGRA PRSTIJU

Ovo je tata miš.	(Držite jednom rukom palac druge ruke)
On izgleda kao svaki miš:	(Dignite ramena kao da se pitate)
krzno mu je mekano,	(Pogladite poleđinu ruke)
šiljast nos,	(S obe ruke napravite šiljast oblik)
velike uši	(Napravite rukama uši)
i ovako dugačak rep.	(S oba kažiprsta pokažite dužinu)
Ovo je mama miš.	(Primate kažiprst)
Ona izgleda kao svaki miš:	(...kao gore)
mekano krzno,	
šiljast nos,	
velike uši	
i ovako dugačak rep.	
Ovo je sestra miš.	(Primate jednom rukom srednji prst druge ruke)
Ona izgleda kao svaki miš:	(...kao gore)
mekano krzno,	
šiljast nos,	
velike uši,	

i ovako dugačak rep.

Ovo je brat miš.

(Primate prstenjak)

On izgleda kao svaki miš:

(...kao gore)

mekano krzno,

šiljast nos,

velike uši

i ovako dugačak rep.

Ovo je beba miš.

(Primate mali prst)

Ona ne izgleda kao svaki miš

(Dignite ramena kao da se
čudite)

golo krzno,

(Pljesnite na poleđinu ruke)

prčast nos,

(S obe ruke oblikujte prčast
nos)

male uši

(Rukama napravite male uši)

i ovako kratak rep.

(Kažiprstom pokažite koliko
kratak)

2. SEDMICA: ŽIVOTINJE

1. Tag

Trebate:

- 144. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

poznavati životinje koje žive na farmi / seoskom imanju,
odrediti životinjske glasove.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slici na 144. stranici, npr.:
 - Kako se zovu životinje koje vidiš na slici?
 - Koje životinje si već vidio?
 - Koje životinje mogu leteti?
 - Koje su to životinje koje mačke love?
 - Koja životinja daje mleko?
 - Koje životinje ležu jaja?
 - Koje životinje žive u staji?
 - Itd.
- Pitajte svoje dete koje glasove puštaju životinje. Poznaje li Vaše dete još neke životinjske glasove?

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 145. i 146. stranicu listova za vežbu,
- makaze / škare,
- lepak / ljepilo.

Vaše dete uči:

Kako se životinje kreću u svom životnom okolišu.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o tome koje životinje žive na zemlji, koje u vodi, a koje su uglavnom u zraku.
- Neka Vaše dete iseče životinje na 145. stranici, te ga pitajte kako se pojedine životinje u svom prostoru kreću, npr.:
 - Riba *pliva* u vodi.
 - Ptica *leti* u zraku.
 - Krava *hoda* po zemlji.
- Zajedno sa svojim detetom razmislite o tome kojem životnom okolišu treba odrediti koje životinje i pustite svoje dete da ih zalepi.

4. dan

Trebate:

- 147. i 148. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- ostatke kartona,
- makaze / škare.

Vaše dete uči:

prepoznati i imenovati životinje,
jačaju se reakcije.

Zadaci:

- Neka Vaše dete oboji životinje na 147. i 148. stranici odgovarajućim bojama, zalepi ih na karton i iseče.
- Neka Vaše dete plegne slike na pod u određenim razmacima. Pročitajte pesmicu i pritom naglasite nazive životinja. Čim Vaše dete čuje ime jedne životinje pokaže na odgovarajuću sliku životinje na podu.

Evo ga veliki, zeleni krokodil,
koji živi na reci Nil.

Severni medved hoda po snegu i ledu,
(Sjeverni medvjed hoda po snijegu i ledu,)
smrznu se noge našem medu.

Zebra na crno bele crte oslikana,
prava je u društvu dama.

Mali sivi miš,

u kuću briš!

Majmun skače s grane na granu,
s jedne na drugu stranu.

Mačke imaju meke šape,
osim kad ribu zgrabe.

Mala svinja voli blato,
u njemu se kupava zato.

Vidi, šarenog papagaja,
čuže se samo graja.

Malo pile izleglo se iz jaja,
ciju, ciju i opet paja.

5. dan

Trebate:

- 149. i 150. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- ostatke kartona,
- novinski papir,
- lepak / ljepilo,
- makaze / škare,
- vodene bojice.

Vaše dete uči:

praviti životinje od papira,
uči se fina motorika.

Zadatak:

- Neka Vaše dete na 149. i 150. stranici oslika udove životinja, zalepi na karton i iseče. Zajedno napravite lopte od novinskog papira, otprilike veličine teniske loptice. Njih ćete obojiti u odgovarajuće boje životinjama. Nakon što se boja na loptici osušila, Vaše dete može zalepiti isečene udove životinja. I životinja je gotova!

3. SEDMICA: ŽIVOTINJE

1. dan

Trebate:

- 151. stranicu listova za vežbu.

Vaše dete uči:

Morske životinje.

Zadaci:

- Razgovarajte sa svojim detetom o slikama na 151. stranici, npr.:
 - Koje životinje vidiš na slici?
 - Koja je najveća i najteža životinja koja živi u moru?
 - Koja od ovih životinja izgleda kao zvezda?
 - Itd.

2. dan

Zadatak:

- Čitajte knjigu i razgovarajte o tome.
(Uzmite u obzir upute za čitanje.)

3. dan

Trebate:

- 152. i 153. stranice listova za vežbu,
- drvene bojice,
- makaze / škare,
- dva polukružna komada kartona,
- lepak / ljepilo.

Vaše dete uči:

Napraviti Memory igru,
sposobnost pamćenja se jača,
razvija se fina motorika.

Zadatak:

- Neka Vaše dete oboji slike na 152. i 153. stranici, zalepi ih na karton i iseče.

Igra sada može početi: Pustite svoje dete neka kod svake okrenute karte navede ime (naziv) životinje. Započnite ovu igru sa polovinom karata i povećavajte broj malo-pomalo.

4. dan

Trebate:

- 154. stranicu listova za vežbu / vježbu.

Vaše dete uči:

koncentrisati se / skoncentrirati se.

Zadatak:

- Zajedno sa svojim detetom pogledajte 154. stranicu i pustite ga neka pronađe i imenuje životinje koje ne pripadaju na slici.

Poseban zadatak:

- Po mogućnosti idite sa svojim detetom u obližnju prodavnicu kućnih ljubimaca. Tamo zajedno promatrajte životinje i pustite svoje dete ih imenuje.

5. dan

Trebate:

- 155. i 156. stranicu listova za vežbu,
- drvene bojice,
- ostatke kartona,
- makaze / škare,
- stroj za pravljenje rupica,
- gumicu za kosu.

Vaše dete uči:

osloboditi svoju maštu,
igrati se neke životinje.

Zadatak:

- Pustite svoje dete neka na 155. ili 156. stranici potraži i izabere životinju koju želi oslikati. Nakon šta je Vaše dete obojilo životinju, neka ju nalepi na karton i iseče naokolo. Strojem za pravljenje rupica napravite na rubu po jednu rupicu, tako da se maska sa gumicom može staviti na glavu. Pomozite svom detetu da provuče gumicu kroz rupice i potom je veže. Sada Vaše dete može staviti masku i igrati se majmunčića ili ribe.

Odgoj putem medija

Mediji su stalan dio naše svakodnevice. Bez medija naš život ne možemo više da zamislimo.

Medijsku kompetenciju deca i odrasli najbolje mogu da postignu ako se sami koriste tim medijem. Deca uče da plivaju u vodi, a ne na rubu bazena. Pogotovo deca predškolske dobi trebaju podršku svojih roditelja. Odgoj putem medija znači da roditelji moraju sami da **izaberu sadržaje** (slikovnice, emisije, igre), **odrede vreme njihovog korištenja**, u najboljem slučaju, da **dogovore pravila korištenja**, i da pri tome svoje dete također prate. Što je dete starije, tim više treba da sudeluje u odlučivanju. Osim toga, roditelji mogu da pomognu svom detetu da iskustva koja stekne u dodiru s medijem isto tako i obrade.

Vaša deca također raspolažu velikim brojem vlastitih medijskih iskustava:

gledajući televiziju, slušanjem CD-ova i kazeta, ona gledaju slikovnice i žele da im se iz njih čita i time što sa svojim bratom i sestrom igraju nintendo ds, wii, xbox, play station itd.

Deca žive u svetu medija: pričaju o tome što su gledali na televiziji i crtaju slike onog što su doživeli. Također u igranju uloga deca imitiraju razne scene.

Među najvažnije medije spadaju:

- knjige,
- televizija,
- radio,
- kompjutor,
- igračke konzole,
- dramske igre,
- muzički CD-i,
- mobitel.

Vežbanje medijskog odgoja obavljati ćete skupa sa svojim detetom, kao i samostalno, preko različitih medija. Naučiti ćete kako se svesno mogu primeniti da biste sa zadovoljstvom postigli pozitivno odgojno delovanje.

Ovaj odgojni materijal je izdan u kooperaciji sa der Landesanstalt für Medien Nordrhein-Westfalen (LfM) (Zemaljskim zavodom za medije Nordrhein-Westfalen (LfM) i sa AK IKEEP RAA/NRW.

Vežbe za medijski odgoj

Podržite svoje dete da nauči ophođenje medijem time što ga primereno odgajate. To pomaže Vašem detetu da se snađe u društvu kojim vladaju mediji. Istovremeno ćete imati šansu da provedete vreme sa svojom detetom sa zadovoljstvom, i da s njim popričate.

Za mlađu decu je, pre svega, zanimljiva televizija. Zbog toga se u većini vežbi programa Ruksak Obdanište (Vrtić) radi o svesnom ophođenju televizijom, ali su također i knjige, slušni mediji i kompjutorske igre predmet teme.

Važno je, kada se pripremate na vežbanje sa Vašim detetom, da tačno razmotrite kako koristite medije u vašoj porodici. Zbog toga su neki zadaci postavljeni pre svega za roditelje.

Vežbe su razvrstane u četiri različita područja koja pridonose sveobuhvatnom medijskom odgoju:

- pravila i zaštita dece,
- ophođenje medijima,
- doživljaji u ophođenju medijem,
- kreativan sa medijem.

O čemu se u ova četiri područja radi, biti će opisano u sledećim recima:

1. Pravila i zaštita dece

„Svaka prevelika doza je otrovna!“ - ova izreka važi i za medije.

Mediji su za dete važni izvori učenja i razumevanja. U isto vreme, svaki prekomerni medijski konzum može negativno da deluje na učenje i da ošteti detetov razvoj. Iz tog razloga, korišćenje medija nikako ne sme da stoji u centru života porodice. Vrlo su važne zajedničke aktivnosti dece i roditelja koje se odvijaju bez medija. Deca moraju da dožive svet sa svima osetilima, moraju da se kreću, da izrađuju razne predmete ili da crtaju. Moraju da se sretnu sa prijateljima, da se igraju i komuniciraju - također i bez medija!

Deca ne moraju da gledaju televiziju svakog dana. Ako to ipak rade, deca između tri i pet godina ne smeju da gledaju televiziju više od 30 minuta dnevno.

Za nešto stariju decu (od 6 do 9 godina) je dovoljno 45 minuta. **Dojenčad i mala deca ne bi uopće trebala da gledaju televiziju.** Iako ima televizijskih emisija za

decu do dve godine, naučnici se slažu u mišljenju da deca do dve godine gledanjem televizije ništa ne mogu da nauče.

Kako Vaše dete ne bi jednostrano provelo vreme pred televizijom, morate da sa njim **dogovorite tačna pravila**. Koliko vremena dnevno sme da gleda televiziju? Koliko dugo sa kompjutorskim igrima, muzičkim i dramskim CD-ima ili ostalim medijima?

Nemačka je zakonski uvela odredbu o Zaštiti dece i omladine. Zbog toga je npr, na omotnici svakog filma i videoigre koja se prodaje na nemačkom tržištu navedeno ograničenje starosne dobi. Vi, kao roditelji, možete da odlučite da li ćete se orientisati prema toj odredbi. **Pazite na činjenicu da za razvrstavanje po starosnoj dobi ima dobar razlog!** Pomoću tog zakona deca i omladina trebaju da se zaštite od slika i sadržaja nepodobnih za njihovu starosnu dob, kao što su npr, slike nemorala i nasilja, ako ih se smatra opasnim i štetnim za omladinu.

2. Ophođenje medijima

Nije stvar samo u tome koliko vremena vaše dete provodi pred televizijom ili kompjutorom, nego pre svega i šta gleda. Ako vaše dete neće da gleda televiziju, nemate razloga za brigu.

Je li znate šta vaša deca rado gledaju ili imaju li neke svoje junake? Pogledajte! Izaberite skupa sa detetom. Pomozite mu da svesno raspolaže medijem. Pokušajte da svesno koristite medij; i za vreme gledanja televizije je „dopušteno“ da se priča. Razgovarajte sa svojom deteom o onome što gleda, postavite mu pitanja o onome što se događa, ili pokušajte skupa sa detetom da uživate u nekoj dramskoj igri ili slikovnici. Zadovoljstvo vam može da pruži i zajedničko korišćenje softvera za učenje. Takav kompjutorski program može da pridonese da dete kroz igru usavrši jezik.

3. Doživljaji kroz medije

U medijski odgoj spada i obrada medijskih doživljaja jer deca ne gledaju samo televiziju nego i grozničavo proživljavaju priče sa ekrana skupa sa svojim junacima i junakinjama. Ove doživljaje moraju deca da obrade zato što televizijske slike mogu da zaokupe decu i da im uznemire osećaje.

Obrada televizijskih doživljaja je pogotovo važna kada deca gledaju slike koje nisu podobne za njihovu starosnu dob.

Koji televizijski sadržaji na Vaše dete rade utecaj ili ga se pogotovo dugotrajno doimaju, možete iznaći i kreativno obraditi preko „akcije slikanja i crtanja“. Možda

se sećate neke televizijskog junaka kojeg ste voleli kao dete ili nekog kojeg ste se bojali. Nacrtajte ponekad vašeg televizijskog junaka ili kino-junakinju na list papira dok vaše dete crta svog vlastitog junaka.

Razgovor o televizijskim emisijama može također da bude zanimljiv. Razmenite iskustva o onome što se Vašem detetu dopada - ili o tomu što mu je odbojno i čega se boji. Možete svoje dete također da promatrate dok gleda televiziju. Pokušajte pri tom da razumete da „dečje oči“ potpuno drukčije uočavaju slike na televiziji. Pomozite svom detetu da obradi stečene doživljaje.

4. Kreativan pomoću medija

Zašto da uvek samo konzumiramo medije? – Vi možete sami da napravite medijske sadržaje! Mediji nude mnogo kreativnih mogućnosti što pružaju zadovoljstvo i, istovremeno, Vašem detetu pomažu da vidi što se odvija iza kulisa medijskog života.

Praveći čudesnu šajbu deca uče, na primer, na kojem principu se rade crtani i igrani filmovi. Film se, naime, sastoji od mnogo hiljada pojedinačnih slika koje se odvijaju velikom brzinom jedna za drugom. Kod čarobne šajbe dovoljne su dve slike da postignu iluziju. Kada budete koristili obrazac za izradu predmeta, videti ćete kako se Dino vozi na romobilu!

Krenite sa vašim detetom na fotosafari u vlastitom stanu. Tom prilikom je važno da se detaljno promatra!

Zlatna pravila za korištenje medija

Svako dete je jedinstveno! Ono ima svoje vlastito najdraže jelo, svoje vlastite snove i svoju vlastitu glavu. Kako bi vaše dete naučilo da se snađe u ovom svetu punom medija, mogle bi da vam pomognu daljnje preporuke. Vi morate predložene recepte da ispunite životom kako biste uveli uređena pravila koja su u skladu sa vama, vašom porodicom i vašim detetom. Ako usled toga dođe do razmirnica - i one su sastavni dio porodičnog života.

Zlatna pravila	Praktična uputa
Budite uzor Pazite kako sami koristite medije i koji način ponašanja pokazujete svom detetu prilikom gledanja televizije i igranja kompjutorskih igri.	Postupajte kritički sa medijima i birajte sadržaje potpuno svesno. Objasnite svom detetu da televizija i internet daju reklame. Nemojte namestiti sav nameštaj u dnevnoj sobi u odnosu na medije. Kompjutor ili televizija trebaju da stoje na „svom mestu“, ali nemojte da mediji budu centar vašeg porodičnog života!
Postavite jasna pravila Dogovorite sa Vašim detetom jasna pravila kada i koliko dugo može da gleda televiziju. Pripazite da se dogovora i pridrži.	Deca ne moraju da gledaju televiziju svakog dana. Uredite svoj dan tako da dete između 3 i 5 godina ne gleda televiziju više od 30 minuta dnevno. Za stariju decu (od 6 do 9 godina) dostatno je 45 minuta. Iznimke treba dopustiti ako neki film, primerice, duže traje. Može da se dogovori i vreme korištenja medija od 3 sata tedno koje vaše dete slobodno raspoređuje. Mogu da se u to ubroje svi elektronski mediji (kompjutor, igračke konzole, televizija, ...)
Izabrati zajednički Izaberite skupa sa svojim detetom emisije, dramske igre ili, također, kompjutorske igre koje su	Na televiziji i na radiju ima mnogo sadržaja koji decu straše ili ih ne mogu razumeti. Zbog tog razloga veliki broj televizijskih emisija su samo na večernjem programu.

podobne za starosnu dob vašeg deteta.	Uradite skupa sa svojim detetom plan gledanja televizije. Unesite najdraže emisije vašeg deteta u plan. Pripazite da se ne prekorači dogovoreno vreme provođenja pred televizijom. Što, kada i koliko će da se gleda, treba da odluče svi članovi porodice. Pokušajte da za vreme Vašeg izbora programa nađete rešenja koja svi mogu da prihvate. Važan je partnerski način suoplođenja, također i unutar medijskog odgoja. Pri tome nemojte da zaboravite da ste vi nositelj odgovornosti u odgoju vašeg deteta.
Pratiti dete Nemojte da ostavite dete samo dok se koristi medijem. Gledajte, koliko je moguće, skupa sa njim televiziju ili isprobajte zajednički neku kompjutorsku igru. Pomozite mu da obradi svoje medijske doživljaje.	U pravilu trebate da skupa sa svojim detetom pogledate emisije, potom možete sa njim da popričate o sadržaju. Osim toga ste prisutni ako se dete uplaši neke scene. Televizijske slike mogu da zaokupe dete i da mu uznemire osećaje. Takve doživljaje mora dete da obradi. Popričajte sa njim o onom što ste upravo gledali. Pokušajte da zauzmete perspektivu svog deteta. Dete vole emisije koje imaju nešto zajedničko sa njihovim životom. Nemojte da koristite televiziju kao bejbi sitera. Dete mogu također povremeno da sami pogledaju poznate emisije ili filmove na DVD-u, pod uvetom da dotičnu emisiju poznajete i da znate da vaše dete može da dobro podnese način filmskog prikazivanja. Nemojte da koristite televiziju kao sredstvo nagrađivanja ili kažnjavanja. Time ono može da mu preda preveliko značenje.
Isključivanje Ponekad možete svesno da	Ako želite Vašem detetu da pokažete kako mogu

isključite televiziju i druge medije i da sa svojim detom poduzmete nešto drugo.

da uključe televiziju ili radio, morate također da mu pokažete gde se nalazi dugme za isključivanje.

Govorno obrazovanje putem medijskog korištenja

Deca uče jezik tako što govore i suobraćaju sa drugim ljudima. Kako bi podržali govorne sposobnosti dece, pogotovo je važno da se potaknu povodi za neke mogućnosti. Deca usvajaju jezik kroz igru i sa svim svojim osetilima. Najbolje rešenje je u suobraćanju sa drugim ljudima.

Mediji mogu da pomognu prilikom učenja govorenja, ali samo onda kada se aktivno koriste. Kada deca gledaju nemački televizijski program, ne mogu automatski da nauče nemački jezik. Ona doduše čuju jezik, ali se ne osećaju potaknuti da ga takođe i govore. Dobro načinjene emisije na televiziji zato pokušavaju da decu potaknu na razgovor i saradnju. Jednako se odvija i kod dobrog softvera za učenje pomoću kojega deca mogu da za govornu naobrazbu koriste kompjutor.

Upute za govorno obrazovanje putem medija

- Izaberite skupa sa svojim detetom televizijske emisije koje ga pozivaju na saradnju,pevanje i plesanje i koje ciljano potpomažu govorni razvoj.
- Gledajte skupa sa svojim detetom neku emisiju i pričajte sa njim o programu.Na taj način potičete govornu raspravu o sadržajima emisije.
- Koristite primenu DVD-a.Na taj način možete svesno i namenski da upotrebite neku emisiju.Osim toga posedujete mogućnost da ponudite neku emisiju na vašem materinjem jeziku.U jednakom meri možete da vreme provedeno pred televizijom individualno prilagodite vašem detetu i da ostanete fleksibilni što se tiče vremena.
- Ponudite vašem detetu kompjutorski softver za učenje koji raspolaže jezikom koji potpomaže govorni razvoj (usmeno i pismeno).Razmenite iskustva sa drugim roditeljima koji bi se softver dao primeniti.Upute za softver naći ćete također pod internet adresom: www.kindersoftwarepreis.de, www.sin-net.de/paedi, www.internet-abc.de/eltern illi www.spieleratgeber-nrw.de.
- Koristite svaku priliku da svom detetu pročitate knjigu i skupa promatrajte neku slikovnicu. Ispričajte priču ne koristeći knjige, izmislite sami neku.
- Ponudite svom detetu dramske igre (na CD-u,kazeti ili preko MP3-plejera) ili muziku na koju može nešto samo da otpeva.Zajednički poslušajte priče ili pesmice,pričajte o sadržajima ili pevajte skupa sa njim.

Puno zadovoljstva sa medijima!

1. TEDAN: MEDIJSKI ODGOJ

1. dan**Pogled na vreme - Koliko dugo moje dete sedi pred ekranom?**

Potrebno vam je:

- cedulja i olovka,
- „Zlatna pravila za medijsko obrazovanje“, str. 150-152,
- makaze / škare,
- stari televizijski časopis.

Vaše dete uči:

svesno da koristi televizijski program.

Zadaci:

- Razmislite skupa sa svojim detetom koliko dugo ono dnevno može da gleda televiziju. (Vidi: „Zlatna pravila za medijsko obrazovanje“.)
- Zanimajte se koje emisije je Vaše dete, na primer, gledalo jučer. Kako je za vreme vikenda? Je li onda gleda televiziju više ili je gleda manje?
- Zapišite sve gledane emisije na papir. Neka Vaše dete iz nekog televizijskog časopisa sa tim u skladu izreže sličice i neka ih nalepi na vaše beleške (bilješke). Ako se ne može da pronade sličica, mogu da pomognu i mali crteži. Ako Vaše dete retko gleda televiziju, potražite sa njim najdraže emisije i napravite (zajednički) kolaž. Gleda li Vaše dete televiziju svakog dana, uradite pregled što je gledalo jednog dana, jednog vikenda ili također preko celog tedna.
- Prebrojte skupa sa Vašim detetom ubeležene (zabilježene) emisije (vreme emitovanja) i popričajte o rezultatu.

Ne radi se samo o tačnim podacima. U mnogo većoj meri je kod ove vežbe važno da budemo svesni šta naša porodica, odnosno, naša deca preko celog dana rade. Kao roditelji trebate da razmislite hoćete li da u tome nešto promenite ili da li ste sa time zadovoljni.

Posebni zadaci:

- Načinite iduću stranicu ostalih slobodnih aktivnosti (igranje loptom, vožnja biciklom, čitanje, skakanje, sviranje, crtanje, odmaranje, šetnja sa roditeljima,...). Također i ovde oblikujte stranicu skupa sa svojim detetom.
- Popričajte o rezultatu.

2. dan

Gledanje televizije prema planu – pravila korištenja medija

Potrebno vam je:

- cedulja i olovka,
- „Zlatna pravila za korištenje medija“, str. 150 -152,
- šareni bojani papir,
- makaze /škare,
- debela olovka.

Vaše dete uči:

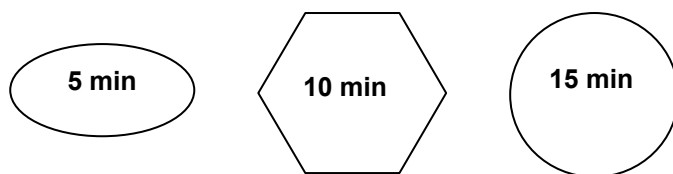
da se pridrži pravila i da se drži dogovora,
da rasporedi svoje vreme po vlastitoj želji,
eventualno da se dogovori s bratom ili sestrom.

Zadaci:

- Pokušajte da skupa sa svojim detetom iznađete pravila za korištenje televizije koja su u skladu sa vašim porodičnim životom. (Vidi „Zlatna pravila za korištenje medija“.)
- Načinite od bojanog papira razne kartice sa zabeleženim vremenom (u odnosu na oblik i farbu odajte se svojoj mašti).

ili

- Označite kartice sa brojem minuta, 2 ili 3 kartice su od 5 minuta, 2 ili 3 su od 10 minuta i dve kartice su od 15 minuta. Ovde imate mogućnost da kartice načinite u različitim veličinama tako da je kartica od 5 minuta najmanja, ili možete da izaberete raznorazne farbe (boje) /forme tako da Vaše dete pomoću nje može da raspozna razne vremenske razmake.
- Dajte svom detetu kartice s označenim minutama, koje može dnevno da koristi, u skladu sa njegovom starosnom dobi.
- Dopustite svom detetu da izabere emisije koje su mu najdraže.
- Popričajte sa svojim detetom koliko dugo traje dotična emisija i koje vremenske kartice treba za to da primeni.
- Pustite da Vaše dete sada izabere prikladnu emisiju.
- Na početku emisije namestite skupa sa njim budilnik ili jaje-budilnik na vreme odabranog vremenskog razmaka. Kada istekne vreme gledanja, ono će da čuje akustični signal.

Ove vremenske kartice možete da koristite i za njegovu ostalu braću i sestre tako da je potreban odgovarajući dogovor u odnosu na emisije.

3. dan

Život bez struje – alternative za korišćenje medija

Potrebno vam je:

- 158. stranica listova za vežbu,
- cedulja,
- olovka.

Vaše dete uči:

koji mediji mogu da se koriste pomoću struje odnosno bez struje, da upozna alternative za korišćenje medija.

Zadaci:

- Pogledajte sa Vašim detetom sliku na 158. stranici listova za vežbu i pričajte o pojedinačnim slikama: "Što funkcioniše pod strujom? Kada nam ne treba struja?"
- Možda će da uoči vaše dete nekoliko aktivnosti koje funkcionišu bez struje i koje bi rado obavilo. Sakupite sve ideje na cedulju koje vam, kao alternative za medijsko korišćenje, mogu da padnu na pamet. Kako biste se mogli informisati? Šta biste mogli da poduzmete što bi vam pričinjalo zadovoljstvo?
- Poduzmite zajednički aktivnost sa popisa kojeg ste sami napravili.

Poseban zadatak:

- Popričajte sa svojim detetom kako bi izgledao dan bez struje i električnih uređaja. Razmišljajte pre svega o tome da svi električni mediji (televizija, kompjutor, mobitel, radio itd.) bez struje ne bi mogli da funkcionišu.

4. dan

Reli za oznaku starosne dobi

Potrebne su vam:

- Originalne omotnice filmova na DVD-u, blu reju ili VHS-u, kompjutorske i/ili igre na konzoli iz Nemačke.

Ova vežba najbolje funkcioniše sa filmovima i kompjutorskim igrama iz vlastitog domaćinstva. Možete također da ih posudite u knjižnici ili medioteci.

Vaše dete uči:

da razlikuje raznorazne oznake za starosnu dob za filmove, kompjutorske igre i poučne igre.

Filmovi i kompjutorske igre koje se pojavljuju na nemačkom tržištu moraju da nose oznaku za starosnu dob FSK (za filmove) i USK (za kompjutorske igre na konzoli).

Izdana su sledeća starosna ograničenja:

- bez starosnog ograničenja,
- od 6 godina,

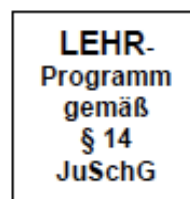
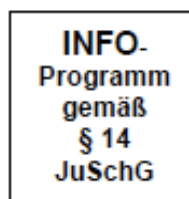

- od 12 godina,
- od 16 godina,
- od 18 godina odnosno bez ograničenja za omladinu.

Oznake se odnose na starosnu razvojnu dob dece i omladine.

Izvor: www.fsk.de

Obeležje „Informativni program po § 14“ ili „Odgojni program po § 14 JuSchG“ nalazi se na DVD-u i na omotu ako film ili kompjutorska igra ne ugrožava razvoj dece i omladine, npr. to su putopisne videokazete, dokumentarci o životinjama, odgojni filmovi, filmovi o sportu, fitnesu i dečji informativni programi.

Zadaci:

- Skupa sa Vašim detetom tražite ove oznake koje se nalaze u vašem stanu. Koje odredbe ste pronašli na filmovima i igrama? Što one znače?
- Popričajte sa svojim detetom o tome da svi filmovi i igre nisu pogodni za svaku starosnu dob.

5. dan

Televizija, kompjutor, mobitel i ostalo – Što se krije iza toga?

Potrebno vam je:

- 159. stranica listova za vežbu,
- daljnje slike medijskih uređaja (televizije, konzola za igru, mobitela,...), npr. iz reklamnih prospekata (ili sami uređaji),
- makaze / škare,
- lepak / ljepilo,
- papir.

Vaše dete uči:

da upozna razne tehničke uređaje,
da razlikuje njihova obeležja i funkcije.

Zadaci:

- Pogledajte list za vežbu „Kompjutor i pribor“.
- Navedite poimenice (zajedno sa svojim detetom) sve delove koje mogu da se vide (ekran, tipkovnica, miš, tipkač, kabel, strujna utičnica).
- Razmislite skupa sa svojim detetom koje funkcije imaju razni delovi kompjutera, npr.: “Ovo je tipkovnica, pomoću nje možemo da utipkamo slova ili reči“.
- Potražite skupa sa svojim detetom slike ostalih medijskih uređaja, npr. u nekom reklamnom časopisu. Vaše dete može da izreže fotografije i da ih nalepi na list papira. Popričajte sa njim o kolažu kojeg ste uradili. „Kakav je to uređaj? Šta možemo njime da postignemo?“
- Ovu vežbu možete također da provedete na pravim uređajima, da na njima isprobate kojim funkcijama oni raspolažu. („Ovo je daljinski za televizor, njime možemo da menjamo program i da regulišemo jačinu zvuka.“)

Posebni zadatak:

- Igrajte se sa svojim detetom „Igranja sa uređajima“ i dajte mu konkretne zadatke, npr.: „Idi do tipkovnice i utipkaj jedno slovo. Uzmi daljinski i uključi televizor.“ (Pripazite da je uključen dečji program!)

2.TEDAN:MEDIJSKI ODGOJ

1. dan

Televizija kao predmet razgovora

Potrebno vam je:

- 160. stranica listova za vežbu,
- televizijski uređaj ili kompjutor na kojem može da se gleda dečji program.

Vaše dete uči:

da raspravlja o onome što je gledalo na televizijskom programu,
da priča o onom što se događa na televiziji i koje osećaje mu pobuđuje gledani program (radost, strah, napetost, znatiželju).

Zadaci:

- Pogledajte skupa sa Vašim detetom sliku na 160. stranici i pričajte o njoj.
- Gledajte zajedno sa njim neku emisiju i vodite razgovor o onom što ste skupa videli.

Uz prikladan televizijski program deca mogu dosta toga da nauče što im polazi za rukom onda kada ih podržavaju realni ljudi koji skupa sa njima prate televizijski program.

2. dan

Lepo i šareno – otvori oči, evo reklama!

Potrebno vam je:

- 161. stranica listova za vežbu,
- razni prodajni artikli (odeća, ambalaža,...) na kojima se nalaze junaci iz dečjih emisija i filmova.

Vaše dete uči:

da na televizijskom programu prepozna reklame,
da razlikuje propagandni od televizijskog programa,
da dokuči koji su ciljevi reklamnog programa,
zbog kojeg razloga se na prodajnoj ambalaži mogu da pronađu junake sa područja medija,
da u najranijoj dobi razvije kritičku svest o ponudi prodajnih marki.

Zadaci:

- Pogledajte skupa sa svojim detetom sliku sa 161. stranice. Na njoj mogu da se vide dva televizora. Na gornjoj televiziji odvija se normalan televizijski program. Može da se raspozna po tome što se u uglu vidi programni logo. Na donjoj televiziji upravo je reklama. Programni logo je nestao. Dakle: reklamne emisije na nemačkoj televiziji nemaju programni logo!
- Nastojte da Vaše dete pogodi na kojoj se slici nalazi reklama.
- Zajedno sa Vašim detetom tražite po vašem stanu proizvode na kojima se vide medijski junaci. Imate li, možda, pakovanje cornflakesa sa slikom Sponge Boba, šampo sa slikom Lilifree ili neki slični produkt? Pitajte svoje dete da li bi kupilo proizvod i onda kada bi pakovanje bilo bez slike?
- Objasnite da je sadržaj isti, ali da ćete radije da kupite onaj sa lepšim pakovanjem. Već prema starosti i stupnju razvoja, možete da sa Vašim detetom popričate o tome da reklame nešto obećavaju kako bi taj proizvod kupili.
- Kada idući put budete zajednički gledali televiziju, ohrabrite Vaše dete da prepozna reklamu i da isključi televizor dok traje reklama.

Posebni zadaci:

- Igrajte zajedno igru „Mi ćemo da otkrijemo reklamu“: dok skupa šetate, treba da vam dete glasno kaže kada je otkrilo neku reklamu. Za svaki pogodak se dobija jedan bod!
- Tražite zajedno, igrajući se detektiva za prodajne marke reklamnih loga, npr. na odeći, igračkama, tehnicima.
- Tražite junake iz raznih medija, npr. na ambalaži u supermarketu.

Na nemačkoj televiziji svi pošiljalci imaju dužnost da postave jasne razlike između reklamnog i normalnog programa. Logo koje nedostaje kod emitovanja je najjednostavniji dokaz za prepoznavanje reklama. Kako je kod vaših emisija iz zemlje iz koje potičete? Kako može da se razlikuje reklamni program od drugih programa?

3. dan

Dodi, igray se sa mnom – obrazovni softver otkriti zajednički

Potrebno vam je:

- kompjutor sa zvučnicima,
- softver koji je u skladu sa starosnom dobi deteta,
- „Zlatna pravila medijskog odgoja“, od 150.-152. stranice.

Odgojne igre možete da posudite u knjižnici.

Vaše dete uči:

da na kompjutorskim igrama razlikuje oznaku za starosno dobno ograničenje,
da se raduje zajedničkoj igri sa roditeljima,
da se služi kompjutorom,
da se dogovori i da se dogovorenog drži.

Zadaci:

Priprema roditelja na zadatke:

Najpre igre isprobajte. Vi možete da, npr. u biblioteci, pronađete i isprobate raznorazne igračke softvere. U nekim knjižarama i specijalnim gejmskim šopovima može da se softver isproba pre kupnje. Budući da vaše dete, isprva, prilikom izbora, koristi samo ilustracije sa omota, preuzmite zadatak da se vi i vaše dete detaljnije informišete o igri.

- Zajedno sa Vašim detetom izaberite kompjutorsku igru. Pazite na USK-pečat (dobna granica: od 0, 6, 12, 16 i 18 godina). Pročitajte iz priložene sveske sadržaj igre (ako se tu nalazi). Uputite svoje dete, primerice: „U ovoj igri se govori o životinjama, to može da ti bude zanimljivo. Što misliš o tome?“
- Kod kuće, ako je moguće, dopustite svom detetu da stavi u kompjutor CD-igru koju je upravo sa vama kupilo ili posudilo. Nakon toga, zajednički, instalirajte softver.
- Skupa igrajte igru. Miša prepustite Vašem detetu, ali se sa njime rado razmenite. Ostanite u dijalogu o onome što se događa na ekranu. Po mogućnosti, ne igrajte se duže od 20 do 30 minuta. Zbog kompjutorske igre može da otpadne vreme za gledanje, npr., televizije. Po mogućnosti, utipkajte u memoriju gde ste stali u igri. Posle toga isključite kompjutor.

- Upitajte svoje dete da li mu se svidela igra, npr.: „Što ti se najviše dopalo? Šta ti se nije tako dobro dopalo? Hoćemo li uskoro opet igrati igricu?“

4. dan

Poslušaj malo! – Put u svet zvuka u vlastitom stanu

Potrebno vam je:

- 162. stranica listova za vežbu,
- udobno mesto u vašem stanu,
- sasvim svakodnevni medijski uređaji, npr. televizija, radio, CD-plejer.

Vaše dete uči:

da pažljivo sluša i da poima svet (koncentrisano) ušima.

Zadaci:

- Potražite sa Vašim detetom udobno mesto u vašem stanu. Sednite ili legnite sa njim na to mesto. Što čujete?
- Pitajte Vaše dete što sve čuje. Nabrojite zajedno sve šumove i tonove koje ste čuli. Otkud dolaze šumovi? Mogu li da se čuju tonovi sa medija?
- Pogledajte sa Vašim detetom 162. stranicu listova za vežbu. Pustite ga da priča što na njoj vidi:

Posebni zadaci:

- Zatvorite oči dok se koncentrišete na šumove. Kakav je to osećaj?
- Isključite sve medijske uređaje. Što čujete sada?
- Uključite istodobno sve medijske uređaje. Što sada čujete?
- Pričajte o onome što ste čuli, pre svega o razlikama sa i bez medija.
- Načinite zajednički jednu listu sviju šumova.

5. dan

Hrana za uši – otkriti dramske igre

Potrebno vam je:

- uređaj za reprodukciju dramskih igri, npr. CD-plejer, kazetofon, MP3,
- dramska igra.

Dramske igre možete također da posudite iz biblioteke.

Vaše dete uči:

da svesno sluša,

da rukuje CD-plejerom.

Zadaci:

- Poslušajte zajedno sa svojim detetom dramsku igru. Pripazite na tematiku koja odgovara njegovoj dobi i interesu.
- Razgovarajte sa njim/njom da li mu/joj se dramska igra dopala. Npr.: „Koji ti je junak najdraži? Zašto ti se svideo ovaj junak? Šta se događa u priči? Ispričaj mi.“

Poseban zadatak:

- Krenite sa Vašim detetom na istraživački pohod kroz svet radija jer i radio također ima mnogo toga da ponudi dečjim ušima. Ima smešnih, čudnovatih, bajkovitih i sasvim ozbiljnih tema.

3. TEDAN: MEDIJSKI ODGOJ

1. dan

Gledam te u oči! – Promatrati dete dok gleda televiziju

Potrebno vam je:

- televizor,
- evtl. cedulja za beleženje i olovka

Vaše dete uči:

da sa vama gleda televiziju,
da izražava osećaje dok gleda televiziju.

Zadaci:

- Sednite do Vašeg deteta kada gleda televiziju i promatrajte isprva samo: Kada se ono smeje? Na kojim mestima je ono napeto? Možete li da prepoznate suodnos između filmskog sadržaja i dečje reakcije?
- Reagirajte potom na ponašanje Vašeg deteta ili na ono što se odvija na programu kao npr.: „Je li ovo zabavno, što misliš?“

Važan je telesni kontakt, pogotovo koji nije stalan, ali koji detetu kod napetih scena daje sigurnost i pomaže da obradi doživljaje.

2. dan

Priče na papiru – skupa gledati neku knjigu.

Potrebno vam je:

- slikovnica na temu medija.

Vaše dete uči:

da razgovara o pričama,
da se izjasni,
da pomno iznese što je čulo i videlo.

Zadatak:

- Gledajte skupa sa Vašim detom slikovnicu ili mu pročitajte neku knjigu. Postavite, u međuvremenu, Vašem detetu sve učestalija pitanja o priči ili o slikama. Ispunite priču sa životom menjajući boju glasa.

Poseban zadatak:

- Namestite sa Vašim detetom podobno mesto za dečje knjige. Deca vole da često gledaju i slušaju iste priče. Vaše dete mora da ima slobodan pristup svojim knjigama.

3. dan

Slike u glavi – crtamo naše medijske doživljaje

Potrebno vam je:

- veliki list papira,
- bojice,
- 163. stranica listova za vežbu.

Vaše dete uči:

da opaža vlastite osećaje,
da obradi medijske doživljaje,
da se izjasni i izrazi.

Gledajući televiziju deca steču dobra i loša iskustva. Ona proživljavaju osećaje kao što su radost i zadovoljstvo – mogu također da osećaju užas i strah. Ono što deca nazivaju dobrim ili lošim doživljajem, sa stanovišta odraslih može da se shvati obrnuto. Ono što odrasli shvataju lošim ili problematičnim, može da za dete bude nešto potpuno drukčije. Važno je da razumete televizijske doživljaje svog deteta i da mu ponudite pomoć da bi moglo da preradi posebno upečatljive scene.

Zadaci:

- Ohrabrite Vaše dete da nacrtá nešto što je videlo na televiziji, npr.: „Naslikaj / Nacrtaj jednom što si lepo video/la na televiziji! Da li ti se svidelo?“
- I vi također rado nacrtajte svoju sliku.
- Kada je Vaše dete završilo sa crtanjem, pogledajte sliku zajedno. Pustite svom detetu da vam sve objasni i ne pre nagljuje, nemojte da sami tumačíte crtež.
- Nakon toga može da vam dete postavi pitanja o vašem crtežu. Pričajte o slici koju ste vi naslikali.

- Pogledajte sa Vašim detetom 163. stranicu. Pustite vaše dete da pripoveda što na njoj vidi.

Posebni zadaci:

- Vi možete da akcijom slikanja obradite i negativne doživljaje koje je vaše dete proživelo gledajući televiziju. Postavite o tome najprije pitanja kao: „Što ti se uopće nije svidelo dok si gledao/la televiziju ili što te je čak naljutilo? Jesi li već video/la da je tvoj najdraži televizijski junak uradio nešto besmisleno što te je naljutilo? Jesi li se već nekad uplašio/la zato što si nešto video/la na televiziji?
- Ako je dete doživelo takav doživljaj, može da nacrtá sliku. Podrobno razgovarajte sa njim o toj slici.

Postavite svom detetu otvorena pitanja da ga potaknete na govor. Na otvorena pitanja ne može da se za razliku od zatvorenih pitanja jednostavno da odgovori sa „da“ ili „ne“ nego ga se potiče na pripovedanje. Primer za zatvoreno pitanje: Da li ti se dopada? Primer za otvoreno pitanje: Zašto ti se dopalo? Pružite mu pomoć ako su negativni osećaji ostali u njegovom sećanju. Pokušajte da nađete rešenja da vaše dete otkrije hepi end.

4. dan

Optični trik – čarobna šajba za samostalnu izradu

Potrebno vam je:

- od 164. do 167. stranice listova za vežbu,
- makaze / škare,
- lepak / ljepilo,
- okrugao pivski podmetač (ili komad kartona),
- dve / dvije gumene trake ili čvrste uzice.

Vaše dete uči:

da samostalno izradi čarobnu šajbu,
po kojem principu funkcionišu crtani film, film odnosno kretanje u filmu.

Zadaci:

- Odaberite zajednički sav potreban materijal i raširite ga skupa sa svojim detetom po stolu. Pustite da Vaše dete, po mogućnosti, samo napravi mnogo sledećih radnih koraka. Možda ćete morati da pomognete na

jednom ili drugom mestu. Da bi čarobna šajba mogla da funkcioniše, treba da se egzaktno napravi i nalepi.

- Okruglo izrežite skupa s detetom sliku „Čarobna šajba Dino“ sa 164. stranice. **Pažnja:** Iscrtkana linija ne sme da se prereže, dva kruga su čvrsto povezana!
- Može da vam bude pri ruci okrugao pivski podmetač ili rezanjem oblikujete komad kartona tako da uzorak Dina tačno na nju paše.
- Stancajte dve rupice na rubu pivskog podmetača. (Vidi markaciju na 165. stranici.). Pričvrstite sleva i zdesna gumenu traku ili čvrsti konac. (Vidi 165. stranicu.)
- Pustite da Vaše dete samo nalepi prednju stranu uzorka (romobil) na okrugli karton. Nakon toga predložak može da se presavije po iseckanoj liniji i nalepi na poleđini kartona. Obe slike stoje preokrenute jedna spram druge. (Pogledaj 166. stranicu.)
- Čudesna šajba je gotova i može da se koristi: držite sa svojim detetom gumene trake sa kažiprstom i palcem desne i leve ruke. Zavrtite gumene trake između prstiju u oba smera. Čudesna šajba mora brzo da se okreće, tako nastaje iluzija jedne slike. Od dve slike kao nekim čudom nastaje jedna slika: Dino koji vozi romobil. (Vidi 167. stranicu.)
- Ako detetu ne polazi za rukom da vrti prstima, možete da oba kraja gumenih traka ili konca „navrtite“ okretanjem šajbe i da pustite da se sama odvrti.

5. dan

Slikovne zagonetke – Na fotosafariju između vlastita četiri zida.

Potrebno vam je:

- digitalna kamera ili mobitel.

Vaše dete uči:

- da rukuje kamerom,
- da tačno promatra (vežba opažanja i koncentrisanja).

Zadaci:

- Napravite skupa sa Vašim detetom slikovnu zagonetku.
- Pokažite Vašem detetu kako da rukuje foto-kamerom ili mobitelom. U tom cilju može da se pomoću kamere fotografiše predmet u svim delovima celine. Pre toga podesite kameru da stoji uključena u tzv. „makromodusu“. Ovaj modus može da se pronađe u meniju kamere. Njegov simbol je cvet (tulipan).
- Fotografskom lećom potpuno se približite predmetu da biste snimili jedan mali isečak predmeta ili dela tela itd. (Fotografišite npr. snežnu pahuljicu na dugmetu radijatora ili deo šarke sa vrata.)
- Usledivši na sliku neke pojedinosti ispucajte još jednu sliku na kojoj može da se vidi celi predmet. (Dakle, dugme radijatora i celi radijator, vrata u celini.) Pripazite sa svojim detetom da je slika oštra.
- Sada možete sami da fotografišete nekoliko zagonetki i nakon vas i dete može da ispuca nekoliko njih. Najbolje je da se neprimetno fotografiše jer onda mogu da međusobno pogodite zagonetne slike. Najpre ćete da pogledate fotografiju detalja. Nakon toga, koji predmet može da se vidi. Ako predmet ne može da se pogodi, trebate da postavite pitanja: „Je li je predmet u kuhinji?“, „Da li je predmet napravljen od drva?“, „Može li predmet da se jede?“. Ako se ne pogodi, smete malo da pomognete. Ili da se odredi pobednički bod.
- Pogledajte sada zajednički rešenje zagonetke.

Posebni zadaci:

- Možete da snimate više slikovnih zagonetki. Kao sledeće može da ih se rešava.
- Možda ćete da sa Vašim detetom napravite fotografije za slikovnu zagonetku i pustiti da ih pogađa neki drugi član vaše porodice.
- Možete da promatrate slike direktno sa kamere ili sa mobitela.
- Možete da ih takođe prenesete na kompjutor i gledate na ekranu. Mnoge kamere takođe mogu da direktno budu priključene na televiziju ili može da se u televiziju ušteda integracijska kartica. Isprobajte!